Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 243 (6880). ● 16 декабрь, 1978 йил ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Республикадаги музейларнинг аҳволи ва уларнинг ишини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Қарорда айтиладики, кейинги йилларда республика музейларида экспозициялар анча бойиди, экспозициялар ўзбек халқининг қадим замонлардан бери тарихи, турмуши ва маданиятини, меҳнаткашларнинг Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашини янада чуқур ва яққол акс эттира бошлади. Ҳамма музейларда совет даври бўлимлари ташкил қилинган бўлиб, буларда СССР халқларининг аҳил оиласида Ўзбекистон ССР социалистик халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришган ютуқлар намойиш қилинмоқда.

Музейлар анча кўпайди, улар 33 тага етди, жамоатчилик асосида ишлайдиган музейлар эса 160 та ёки 1971 йилга нисбатан 4 баравар кўп.

Кейинги 8 йил ичида музейларни келиб кўрувчилар 2 баравар кўпайиб, 3,7 миллион кишига етди.

В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали, шунингдек СССР халқлари дўстлиги, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи, соғлиқни сақлаш музейлари У. Юсупов, Й. Охунбобоевнинг ёдгорлик музейлари каби янги музейлар халққа ғоятда манзур бўлмоқда.

Музейларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш соҳасида кўп ишлар қилинди. Тошкент шаҳрида Давлат санъат музейининг янги биноси қурилди ва Самарқанд, Андижон шаҳарларида Давлат музейларининг қурилиши ниҳоясига етай деб қолди.

Музейларни сақлаш, тасвирий санъат ва халқ амалий санъати асарларини сотиб олиш учун ажратиладиган пул йил сайин кўпайтирилмоқда.

Шу билан бирга республика музейларининг ишида жиддий камчиликлар ҳам бор. Уларнинг кўплари Совет ҳокимияти йилларида республика эришган ютуқларни пропагандa қилувчи ҳақиқий марказларга ҳали айлангани йўқ. Уларнинг иш формалари ва методлари бугунги кун талабларига тўла даражада жавоб беролмаяпти, область, шаҳар, районнинг ўзига хос хусусиятларини ҳамиша ҳам назарда тутаяпти деб бўлмайди. Бир қанча музейларда экспозициялар узоқ вақтларгача алмаштирилмайди, уларда тўпланган материаллар халқнинг тарихини, ҳозирги замонамизни, совет турмуш тарзини етарлича чуқур очиб бермайди. Айрим музейлар паст эстетик даражада жиҳозланган бўлиб, уларда пропаганданинг техника воситалари етарлича қўлланмайди, шу мақсадлар учун ажратиладиган маблағлардан тўла-тўкис фойдаланилмайди. Ихтисослаштирилган ва кўчма виставкалар ташкил қилиш учун музейларнинг мавжуд фондларидан тузик фойдаланилмаяпти.

Кўпгина музейларда меҳнат ветеранлари, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари билан, ишлаб чиқариш илғорлари, адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувлар кам ташкил этилади, реклама ишлари дуруст йўлга қўйилмаган, проспектлар, кўрсаткичлар ,каталоглар кам чиқарилади.

Бир қанча музейлар мослаштирилган биноларда жойлашган, уларда эса технологик жиҳозлар йўқ, зарурий температура режимига риоя этилмайди. Музейларнинг жорий ремонти ва капитал ремонтига ажратиладиган маблағлардан ҳамиша ҳам тўла-тўкис фойдаланилади, деб бўлмайди. Андижон шаҳридаги ўлкашунослик музейининг қурилиши суст бормоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, область партия комитетлари, музейлари бўлган министрликлар ва идоралар, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети зиммасига кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиб, республикада музей ишларини янада яхшилашни ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда музейларнинг ролини оширишни таъминлайдиган конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш вазифасини юклади.

Республика музейлари халқнинг қаҳрамонона тарихини, унинг шонли революцион, жанговар ва меҳнат жасоратларини, ленинча миллий сиёсатни, СССР халқларининг бузилмас дўстлигини, тинчлик учун курашни, совет шарқи хотин-қизларининг озодликка чиқарилишини чуқур кўрсатиш йули билан омма ижодий активлигини коммунизм моддий-техника базасини яратишга сафарбар этишда партия ва совет органларига амалий ёрдам беришлари керак.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига, область, шаҳар, район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область, шаҳар, район ижроия комитетларига музей ишининг форма ва методларини доимо такомиллаштириб бориш, уларнинг илмий-тадқиқот ва методик фаолиятини яхшилаш, назарий тадқиқотларни амалий иш билан боғлаш, музейлар ҳузурида КПСС ветеранларидан, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ҳамда меҳнат ветеранларидан, ўқувчилар ва ёшлардан активлар вужудга келтириш; аҳолига, айниқса қишлоқ аҳолисига уларнинг ёш, касб хусусиятларини назарда тутган ҳолда табақалаштириб хизмат кўрсатиш; музей фондларида бўлган ҳамма экспонатлардан энг кўп фойдаланишни таъминлаш таклиф этилди. Экспозиция ва виставкаларни ташқи безашда илмий аниқлик билан ёркин, самарали кўргазмаликнинг узвий қўшилиб кетишига эришмоқ лозим.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Комитети Ўзбекистон рассомлар союзи билан биргаликда афишалар, каталоглар, буклетлар, открыткалар, йўл кўрсаткичлари нашр этиш масалаларини кўриб чиқиб ҳал этсинлар, музейларни реклама қилишни яхшиласинлар.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги зиммасига Ўзбекистон рассомлар союзи, маҳаллий партия ва совет органлари билан биргаликда 1979—1982 йиллар мобайнида музейларнинг экспозицияларини чуқур илмий асосда, бадиий юксак даражада қайта кўриб, ривожланган социализм даврини акс эттирадиган бўлимларга алоҳида эътибор бериш; «Тарих ва маданият» ёдгорликларини муҳофаза қилиш ва улардан фойдаланиш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунига мувофиқ музей бойликларини қатъий ҳисобга олиб сақлашни таъминлайдиган чораларни амалга ошириш; музей иши бўйича илмий-методик кабинетни ҳамда музей фондларини реставрация қилиш билан шуғулланадиган илмий лаборатория ташкил этиш масалаларини ҳал қилиш; манфаатдор министрликлар ва идоралар иштирокида областлар ва Қорақалпоғистон АССР, Республика ўлкашунослик музейларида жамоатчилик асосида ишлайдиган музейларга раҳбарлик қилувчи бўлимлар ёки группалар ташкил қилиш вазифалари топширилди.

Республиканинг ҳамма музейларида бир мақсадга қаратилган ишларни координациялаш ва ташкил этиш мақсадида Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ҳузурида музейлар иши билан шуғулланувчи идоралараро республика кенгаши тузилди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига барча давлат музейларига ягона раҳбарлик тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, бу соҳадаги параллелчиликка барҳам бериш вазифаси топширилди.

Профилли музейларга, шу жумладан жамоатчилик асосида ишлайдиган музейларга зарур амалий ёрдам кўрсатиш учун Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи давлат музейи, А. Навоий номли адабиёт музейи, СССР халқлари дўстлиги музейи, А. Икромов номли Ўзбекистон ССР маданият ва санъат тарихи музейи, республика табиат музейи асосий музейлар қилиб белгиланди.

Жамоатчилик асосида ишлайдиган янги музейлар очишни тартибга солиш мақсадида Ўзбекистон ССР маданият, қишлоқ хўжалиги министрликлари, область партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитети музейларнинг мазмунини ташкил этувчи моддий база, экспозициялар ва бошқа материалларга янада қатъийроқ талаблар қўйилишини таъминласинлар, тоқи улар шундай муассасалар учун белгиланган вазифаларга тўла-тўкис мувофиқ бўлсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қуйидаги музейлар ва филиалларни: Қўқон шаҳридаги Ғ. Ғулом номли адабиёт музейини; Самарқанднинг бунёдга келиш тарихи музейини, Самарқанддаги С. Айний уй-музейини, Жиззах областидаги Ҳ. Олимжон музейини Ўзбекистон ССР маданият ва санъати тарихи Давлат музейининг филиали ҳуқуқи билан; Андижон шаҳридаги адабиёт музейини Андижон область ўлкашунослик музейининг филиали ҳуқуқи билан; Қўқондаги Ҳамза уйи-музейини, Муқимий квартира-музейини Қўқон шаҳар ўлкашунослик музейининг филиаллари ҳуқуқи билан; Й. Охунбобоев номли ёдгорлик музейини Фарғона область ўлкашунослик музейининг филиали ҳуқуқи билан; У. Юсупов уй-музейини СССР Халқлари дўстлиги музейининг филиали ҳуқуқи билан республика маданият министрлиги ихтиёрига топшириш тўғрисида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг таклифини қабул қилдилар.

Андижон областидаги Москва район, Ленин район, Қўрғонтепа район ўлкашунослик музейларини мавжуд профилини сақлаб қолган ҳолда Андижон область ўлкашунослик музейининг филиалларига, Каттақўрғон шаҳар ўлкашунослик музейини Акмал Икромов номли Ўзбекистон ССР маданият ва санъат тарихи давлат музейининг филиалига айлантиришга қарор қилинди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советига, музейлари бўлган министрликлар ва идораларга 1979 йилдан бошлаб «Халқ музейи» унвони берилган жамоатчилик асосидаги ҳар бир музей учун биттадан музей ходими ва назоратчиси лавозимини ажратиш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Олий ва Махсус ўрта таълим министрлигига Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги билан биргаликда музей ашёларини реставрация қиладиган рассомлар ва музейшунослар тайёрлаш масалаларини ҳал этиш вазифаси топширилди.

Қарорда республика музейларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан бир қанча чоралар белгиланган, жумладан:

Ўзбекистон ССР Госстройига 1979—1980 йилларда жамоатчилик асосида ишлайдиган музейлар типовой биноларининг лойиҳаларини ишлаб чиқиш;

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига 1980 йилдан бошлаб музейларни лойиҳалаш ва қуришни кўзда тутиш, Ўзбекистон ССР Госпланига план лойиҳаларини тузишда уларнинг қурилишини назарда тутиш;

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар ижроия комитетига 1979—1980 йиллар мобайнида ҳамма область, шаҳар, район музейлари ва уларнинг филиалларини иситиладиган қилиш, ёнғинга қарши муҳофаза сигналлари билан таъминлаш ва биноларни жорий ремонт қилиб туриш, шунингдек экспозицияларни тўлдириб туриш учун уларга зарур маблағлар ажратишни ҳар йили кўзда тутиш;

«Главсредазирсовхозстрой»га XI беш йиллик планларида Гулистон ва Жиззах шаҳарларида Мирзачўлни ва Жиззах чўлини ўзлаштириш музейларининг лойиҳалари ва қурилишини кўзда тутиш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Мебель ва Ёғочсозлик саноати министрлиги Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси билан биргаликда республиканинг идорага қарашли мебель корхоналаридан бирида Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг лимити ҳисобидан стандарт ва ностандарт музей жиҳозлари буюртмаларини жойлаштириш масаласини кўриб чиқиши ва ҳал этиши лозим.

Ўзбекистон ССР Госплани ва Ўзбекистон ССР Госснаби Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги билан Фанлар академиясининг буюртмаларига биноан, республика музейларини ускуна, техника воситалари ва материаллар билан мунтазам равишда таъминлаб турсин.

БАРАКАЛИ ХИРМОН

Бу йил ниҳоятда қийин ва мураккаб, сира эсдан чиқмайдиган бўлди. Баҳордаги ёғингарчилик туфайли пахта кеч пишди. Куз ҳам деярли ёғингарчилик билан ўтди. Лекин, у юз берган қийинчиликлар азамат ва фидокор колхозчиларимизнинг иродасини бука олмади. Улар ўз олдиларига қўйган муқаддас мақсадларига эришиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилиб, зиммага олинган социалистик мажбуриятга яраша мўл ҳосил етиштирдилар.

Маълумки, бизнинг колхоз райондаги кам ҳосилли, қолоқ хўжаликлардан бири эди. Ўтган йили ҳосилдорлик, айниқса пасайиб кетганди. Чунки, кўп ерларни ажриқ босган, бунинг устига ғўзага сифатсиз ишлов берилган эди. Шуни ҳисобга олиб бултур кузда 130 гектар ажриқ босган ерларга гербицид сепилди. Ғўза парвариши даврида четдан ишчи кучлари жалб этилмади. Четдан жалб этиладиган ишчи кучларига сарфланадиган маблағнинг бир қисмини колхозчиларга моддий рағбатлантириш учун тўланди. Шунинг учун ғўза одатдагидан яхши парвариш қилинди ва бир талай маблағ тежаб қолинди.

Пешона тери тўкиб етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишга колхозчиларимиз зўр уюшқоқлик билан енг шимариб киришдилар. Терим даврида юз берган қийинчиликларга қарамай колхозимизда халқ хўжалик плани бажарилди. Ҳар гектар ердан 33 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Бу ўтган йили ҳар гектар ердан олинган ҳосилга нисбатан 4 центнер кўп демакдир. Колхозимизда дастлабки маррани эгаллашда Барот Айтенов, Турди Муталиев, Нажим Юсупов, Йўлчи Эргашев, Мирза Қодиров бошлиқ бригада аъзолари айниқса катта ҳисса қўшдилар. Бу бригадаларда ҳосилдорлик 33—36 центнерга етди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатидан руҳланган колхозчиларимиз халқ хўжалик плани бажарилгандан кейин ҳам терим суръатини бўшаштирмадилар.

Етиштирилган ҳосилнинг асосий қисми терим агрегатлари ёрдамида йиғиштириб олинди. Нормат Эрнашев, Миржума Латипов, Болтахўжа Холжонов, Тўрдихўжа Аҳмедов сингари механик-ҳайдовчиларимиз намунали ишладилар.

Колхозчилар ўртасида олиб борилган оммавий сиёсий ишлар, теримчилар, механик ҳайдовчилар ва колхозимизга ёрдам бериш учун келган мададкорлар ўртасида авж олдирилган социалистик мусобақа, маънавий ва моддий рағбатлантириш тадбирлари ижобий натижа берди. Кўпмингкилограммчилар ҳаракати авж олди. Чаман Тожибоев, Мастура Норқузиева, Тошбиби Босмонбетова сингари илғор теримчиларимиз 6—7 тоннадан пахта териб, хирмонга барака киритдилар.

Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йили қутлуғ бўлди. Колхозимиз қолоқликдан чиқди, ҳосилдорлик ошди, давлатга сотилган ялпи ҳосил 3124 тоннага етди.

Айни кунларда колхозимиз меҳнаткашлари келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрламоқдалар. Ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш ўғитланиб, шудгорланмоқда.

М. АБДУКАРИМОВ,
Чиноз районидаги С. Раҳимов номли колхоз раиси.

Ҳ. САЛИМОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

Олмалиқ химия заводининг учинчи навбати ишга тушиш арафасида.

Суратда: илғор монтажчилар А. Зотова, Н. Нусратова, Ҳ. Мавлонова, Л. Ким ва С. Карпов.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

АРАФА

Бош пудратчи — «Ўзбекметаллургстрой» трестида раҳбарлардан деярли ҳечким йўқ.

— Бошқарувчи қаерда?

— Электр — пўлат комплексида, — жавоб беради қабулхона котибаси.

— Партком секретаричи?

— У ҳам. Навбатдаги печь эрта-индин ишга тушади, шунинг учун ҳамма ўша ёқда.

Шаҳардан 3—4 километр олисда, яқиндагина кимсасиз адир бўлган кенгликда қад кўтарган, ҳозирга келиб эса гавжумлиги билан кичик бир шаҳарчага ўхшаб қолган электр қуввати билан пўлат эритиш комплексига етиб келдик. Вагон шаклида тахтадан қурилган қурилиш штабида ҳам машинкада жуда ишчан, шошилинч равишда алланималарни ёзаётган котибадан бошқа ҳечким йўқ.

— Бошлиқларни қаерда учратсак бўлади?

— Бош корпусда, — қисқа жавоб берди у.

Бош корпусда биринчи печь — улкан комплекснинг биринчи қалдирғочи ишлаб турибди. У ҳар йили 250 минг тонна юқори сифатли пўлат эритиш қувватига эга бўлади. Бу йил ишга туширилган печь ана шу лойиҳа қувватини ростлаш жараёнида узлуксиз «меҳнат қилмоқда».

Ундан 20—30 қадам нарида одамлар гавжум — улар иккинчи печнинг атрофида парвона. Кимлардир катта-кичик қувурларни ёткизмоқда, кимлардир шифтдаги кўприк кранидан узатилаётган махсус пишган ғиштларни печнинг баҳайбат дошқозони атрофига туширмоқда, бошқалар уларни пешма-пеш терояпти...

Мана шу «дошқозон»да бир мартада 100 тонна пўлат эритилади. Бу эса катта кучланишли трансформаторлар ёрдами билан кўп ва сифатли пўлат эритиш қуввати бўйича Иттифоқимизда учинчи йирик печдир.

— Бундай янги нусха печларнинг биринчиси мамлакатимизда биринчи бўлиб Бекободда ишга туширилди, — дейди СССР Қораметаллургия министрлигига қарашли «Центрэнергочермет» ишлаб чиқариш — техника корхонасининг ходими Б. Трофимов, — иккинчисини Донецкда ишга туширдик. Учинчиси яна Бекободда, мана шу печь. Тўртинчи ва бешинчиси, олтинчиси ҳам шу ерда ишга туширилади...

Атрофида иш қайнаётган печь ёнига икки киши кириб келди. Уларнинг бири Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрининг биринчи ўринбосари Исмоил Иноятов, иккинчиси эса В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия комбинатининг директори Шариф Ҳайруллаев. Комбинат — буюртмачи, министрлик — пудратчи. Яна, Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги ҳам ёрдам пудратчи. Бекободдаги «Узбекметаллургстрой» тресты эса — бош пудратчи.

Фақат республикамизда эмас, Иттифоқда йирик ҳисобланган комплексни ана шу ягона буюртмачи ва икки министрлик ҳамда бир трест пудратчилари ҳамкорликда бунёд этишмоқда. Мамлакатимизнинг ўнлаб шаҳарларидан командировкага келиб ишлаётган турли мутахассисликдаги юзлаб кишиларни ҳам учратасиз бу объектда.

(В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИ ЭЛЕКТР ПЎЛАТ ЭРИТИШ КОМПЛЕКСИНИНГ ИККИНЧИ ВА УЧИНЧИ ПЕЧИНИ ИШГА ТУШИРИШГА ТАЙЁРГАРЛИК АВЖИДА).

Директор ва министр ўринбосарини участка бошлиқлари, мастерлар бир зумда ўраб олишди. Тўғрироғи, директор уларни чақириб олди. Айни масъулиятли пайтда бир хатога йўл қўйишган экан. Тўла, барваста гавдали, эгнига жомакорга ўхшаш куртка, бошига оддий фуражка кийиб олган Шариф Камолович уларни бирма-бир койиб кетди.

— Гап шу — деди у ҳар бир участкадаги ишни ҳақиқий мутахассисга хос билимдонлик билан ҳал қилиб, аниқ кўрсатмалар бергач, — бугун кечқурун печни қуритишга қўясизлар, 20 атмосфера ҳаво босими берасиз, тамом!..

Печни қуритишга қўйгунгача ҳозиргина айтилган барча камчиликларни тугатиш керак эди. Уларни тугатиш йўл-йўриғини олган монтажчилар бошқармаси бошлиғи:

— Бажарамиз, — дея қисқа жавоб берди.

Қурилиш бошлангандан буён шу ерга кўчиб келиб вагончада кабинет қилиб олган, комплекс қурилишида муқим ишлаётган Исмоил Бекабоевич билан директор соатга қараб, штаб йиғилишини ўтказгани кетишди. Ҳар куни кандасиз бўладиган йиғилиш...

Иккинчи печнинг бошқарув пульти хонасида созловчиларга ёрдамлашаётган В. Трофимов ҳузурига кирдим. Виктор Петрович 15 кишидан иборат созловчилар бригадасининг бошлиғи. Бу 15 кишининг ҳаммаси олий маълумотли инженерлардир. Улар «Центрэнергочермет»нинг энг малакали мутахассислари.

— Бизнинг зиммамизга печнинг электр қисмларини монтаж қилиш юклатилган, — дейди Виктор Петрович, — печь эса ўз номи билан электр пўлат эритиш печи. Ишимизнинг қанчалик кўп ва мураккаблиги шунинг ўзидан маълум. Биз, ҳозир ишлаётган биринчи печни бир ойда монтаж қилиб берган эдик, Иккинчисининг монтажини эса ярим ойда туғаллаш мажбуриятини олдик. Чунки қурилиш ишлари белгиланган муддатдан чўзилиб кетди, иккинчи ва учинчи печларни эса йил охиригача ишга тушириш зарур. Мажбуриятда шундай дейилган... Қурилиш чўзилганидан ташқари, электр узеллар монтажи лойиҳасида кўп чалкашликлар бор. Бу техникавий ҳужжатларни «Тяжпромэлектропроект» институтининг Тбилисидаги бўлими тайёрлаган. Ундаги қатор камчиликларни иш устида қайта тузатишга тўғри келяпти.

Электр узеллари монтажида созловчи инженерлар Александр Курский, Леонид Кирилюк, Лариса Лисенко, Александр Волковлар фидокорона меҳнат қилишяпти.

Бош корпусда, иккинчи ва учинчи печлар атрофида кўтаринки меҳнат симфонияси авжида. Бу ерда ишлаётган юзлаб қурувчилар, монтажчиларнинг мақсади битта — йил охиригача иккала печни ишга тушириш!..

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИГА ТАЙЁРГАРЛИК

15 декабрь куни Ўзбекистон ССР Олий Совети план-бюджет комиссиясининг Олий Совет бошқа доимий комиссиялари вакиллари билан биргаликдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Депутатлар тайёргарлик комиссияларининг иш якунлари муҳокама қилинди. Улар Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1978 йилги давлат плани қандай бажарилаётганлигини, Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1979 йилги давлат плани билан Республика давлат бюджетининг бўлимларини олдиндан кўриб чиққан эдилар. План ва бюджет лойиҳалари Ўзбекистон ССР Олий Совети саккизинчи сессиясининг тасдиқлаши учун ҳавола қилинади. Министрликлар, идоралар, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг мулоҳазалари ва илтимослари муносабати билан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1978 йилги давлат плани қандай бажарилаётганлиги, республикани иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1979 йилги плани ва бюджети юзасидан доимий комиссияларнинг чиқарган хулосалари текстлари ҳамда 1977 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисобот тасдиқланди. Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессиясида комиссияларнинг қиладиган қўшимча доклади маъқулланди. **(ЎзТАГ).**

«КОСМОС-1061» ПАРВОЗДА

1978 йил 14 декабрда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «космос-1061» учирилди.

Йўлдош ичига ўрнатилган илмий аппаратлар космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжаллаган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

СУТ БУЛОҒИНИ КЎПАЙТИРАМИЗ

Коллективимиз КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириб, чорвачиликни кескин ривожлантириш юзасидан барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Бу ижобий натижалар беряпти. Хўжаликда ўтган йилдагига нисбатан анча кўп ем-хашак жамғарилди. Чорва озуқаси рациони тубдан яхшиланди. Шу туфайли ҳам молларимиз тез семириб, сут булоғи борган сари ошиб боряпти.

Ўтган йили ҳар бир соғин сигирдан олинган сут 3587 килограммни ташкил қилган эди. Бу йил эса шу вақтгача ҳар бир соғин сигирдан 3840 килограммдан сут соғиб олишга эришдик. Йил охиригача эса бу рақам 4050 килограммга етади. Шундай қилиб, чорвадорларимиз давлатга сут топшириш юзасидан берилган планни ортиғи билан бажардилар. Яна қўшимча 25 тонна сут етказиб бериш учун ҳаракат қиляпмиз.

Шуни қувонч билан айтиш керакки, фермадаги ҳар бир сут соғувчи ўзига топширилган ишни садоқат билан бажариб, юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ленин ва Қизил Байроқ орденли машҳур сут соғувчи Умид Бобожонова ҳар бир соғин сигирни меҳр билан парвариш қилаётганлиги туфайли сут булоғи ҳам ошиб боряпти. Унинг зиммага олган мажбуриятини бажарганига анча бўлди.

Аммо икки ойдан бери янги йил ҳисобига сут топширяпти.

Унинг шогирди Людмила Полякова ҳозиргача салкам 5000 килограммдан сут соғиб олди. Йил охиригача яна кўплаб сут топшириш иштиёқи билан меҳнат қиляпти. Людмиланинг зиммага олган мажбурияти 61 тонна эди. Ҳозир бу рақам 66 тоннага етди.

Колхозимизда бўрдоқичилик ҳам борган сари ривожланиб боряпти. Биз ҳар бир бўрдоқига боқилган қорамолни 420 килограммга етказишни мўлжаллаган эдик, амалда эса 427 килограммни ташкил этди.

Фермамиз коллективи чорвачиликни бундан буён ҳам ривожлантиради, моллар зотини яхшилайди. Бунинг учун бизда барча шарт-шароитлар мавжуд.

С. ҚОРАҚУЛОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози чорвачилик фермасининг мудири.

ШАҲАР ВА РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

ПАХТАЧИЛИКДА СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК УЧУН

(ЯНГИЙЎЛ)

Янгийўл район партия конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда ҳисобот доклади қилган район партия комитетининг биринчи секретари **А. П. Алимов** ва сўзга чиққан нотиқлар амалга оширилган ишлар ва қўлга киритилган қимматли тажрибалар тўғрисида гапирдилар.

— Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, моддий-молиявий ҳамда меҳнат ресурсларидан рационал фойдаланиш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш масалаларига жиддий эътибор берадиган бўлиб қолдилар, — деди докладчи.

Район саноат корхоналари беш йилликнинг уч йили учун белгиланган план-топшириқларини 1 ноябрда бажардилар. Ишлаб чиқариш ҳажми 13 процентга ўсди. Бу планда белгиланганидан 2 процент зиёддир. Район саноатчилари планга қўшимча 3,9 миллион сўмлик турли хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқардилар.

Районнинг қатор саноат корхоналари СССР янги Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги шарафига беш йилликнинг уч йиллик планини бажариш мажбуриятини олган эдилар. Бу ҳаракат районда кенг қулоч ёйди. Беш корхона, 24 участка ва бригада ўз сўзининг устидан чиқди. Ремонт механика заводи, «Узсельхозтехника»га қарашли кўчма механизациялашган колонна, Новомихайловка луб заводи, йўл-ремонт қурилиш бошқармаси каби коллективлар шу мусобақа ғолибларидир.

Районимизда қолоқларсиз ишлаш шиори остида меҳнат қилаётганлар сони тобора кўпаймоқда. Беш йилликнинг уч йили мобайнида 800 ишчи, инженер-техник ходим «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган шарафли номни олди. 536 киши «Социалистик мусобақа ғолиби» нишони билан тақдирланди.

Ўтган давр мобайнида саноат корхоналарида 18 та поток линия, 150 дан ортиқ янги жиҳозлар ўрнатилди. Ишлаб чиқаришга 458 та рационализаторлик таклифи жорий этилди.

Бироқ район саноат корхоналари ҳали қўйилган талаблар даражасида ишламаётир. Айрим корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш суръатини камайтириб юбормоқдалар. Жойларда кадрлар қўнимсизлиги, иш вақтининг бекор кетишига йўл қўйилмоқда. Қурилиш ташкилотларида иш жараёнларини механизациялаш суръатлари ҳам талабга жавоб бермайди. Илғор иш методлари секинлик билан жорий этилмоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йили қишлоқ хўжалиги ходимлари учун жуда мураккаб келди. Об-ҳаво қийинчиликларига қарамай янгийўллик азамат пахтакорлар чинакам ғайрат кўрсатиб меҳнат қилдилар. Пахта фронтининг барча жабҳаларида коммунистлар авангардлик ролини ўйнадилар. Бу йилги қийин шароитда коммунист ва комсомоллардан иборат 50 та зарбдор бригада тузилди. Ҳозиргача давлатга 34900 тонна «оқ олтин» сотилди. Бундан 9,5 минг тоннаси уруғлик пахтадир.

Бу йил Х. Турсунқулов номли, Ленин номли, «Коммунизм», «Интернационал» колхозлари район планига салмоқли ҳисса қўшдилар.

Мазкур хўжаликларда ҳозиргача ҳар гектар ердан 35—39 центнердан хирмон кўтарилди. Район бўйича И. Абдуллаев, Қ. Ҳакимов, П. Абдураҳмонова, Н. Зоирхўжаев, И. Қўшоқов, Т. Темиров сингари новаторлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик айниқса баракали бўлди. Бундай бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 40—42 центнерни ташкил этди. 57 бригадада эса ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил 40 центнерга етказилди.

Шуннинг билан биргаликда ҳали ҳамма участка ва бригадаларда мавжуд резервлар тўла ишга солиняпти, деб бўлмайди. Бу — коллективларда агротехника тадбирларининг ўз вақтида ва тўғри амалга оширилмаганлигидан далолат беради. Районда алмашлаб экиш ҳам кўнгилдагидек эмас. Айрим раҳбарлар алмашлаб экишга совуққонлик билан қарамоқдалар. Ҳамма жойда алмашлаб экиш картасида кўрсатилган экинларни экиш устидан қаттиқ назорат ўрнатилиши лозим.

Вильтга қарши кураш ҳозирги кундаги муҳим муаммолардан биридир. Вильт ва бошқа зараркунандаларга қарши кураш сифатсиз олиб борилаётир. Профилактика ишларига кўп маблағ сарфланмоқда, аммо унинг самараси кам бўлаяпти.

Район колхозларида каноп, ғалла, мева, сабзавот, гўшт-сут маҳсулотлари етиштириб бериш ва тайёрлашни кўпайтириш имконини берадиган резервлар ҳам кўплаб топилади. Хўжаликлар қорамол ва паррандалар сонини кўпайтириш, чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва тайёрлашни бутун чоралар билан юксалтириш йўлида қатор тадбирларни амалга оширишлари керак.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида қўлга киритилаётган натижаларга партия ташкилотларининг олиб бораётган оммавий-сиёсий ишлари туфайли эришилмоқда. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларни янги-янги зафарларга руҳлантириш партия ташкилотларининг жонажон иши бўлиб қолди. Ўтган давр мобайнида 200 дан ортиқ коммунист ишлаб чиқариш экономикаси асосларини ўргандн. 2000 дан ошиқ коммунист эса меҳнат мактабларида шуғулланди. Шу кечакундузда 5000 дан зиёд партия аъзоси ҳамда комсомоллар сиёсий ва иқтисодий билим асосларини эгалламоқдалар. Омма ўртасида идеология ишларини намунали йўлга қўйишда иш олиб бораётган 1,5 мингдан кўпроқ сиёсий ахборотчи, агитатор ва сиёсий ташкилотчининг, шунингдек докладчи ва лекторларнинг роли катта бўлмоқда.

Район партия комитети партия сафларини мустаҳкамлаш, уларнинг сифат составини яхшилаш, ички партия демократиясини ривожлантириш, раҳбарлик усулларини такомиллаштириш, бошланғич партия ташкилотлари активлигини ошириш йўлида анчагина иш қилди. Бундай масалалар район партия комитети пленумларида, актив йиғилишларида, бюро мажлисларида, семинар ва кенгашларда мунтазам муҳокама қилиб турилди.

Ҳозир районда 94 бошланғич, 111 цех партия ташкилотлари ҳамда 63 партия группаси ҳисобида 2851 коммунист бор. Кейинги йилларда партияга қабул қилиш ишлари бирмунча яхшиланди. Кадрлар билан ишлаш, уларни тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш соҳасидаги нуқсонларни камайтиришга эришилди.

Музокараларда биринчи бўлиб сўзга чиққан Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз раиси **Ў. Жўраев** бундай деди:

— Бу йил 1350 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 39 центнердан ошириб, жами 5280 тонна пахта ҳосили етиштиришга муяссар бўлдик. Е. Сарибоев, С. Абдуллаев, Т. Муродов ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектар ҳисобига ҳосилдорликни 42—46 центнерга етказдилар. Ерларимизнинг нотекис бўлишига қарамай барча ҳосилнинг 70 проценти агрегатлар ёрдамида териб олинди.

Давлатга пахтадан ташқари 230 центнер пилла, 312 тонна дон, 708 тонна мева, 1135 тонна полиз маҳсулоти, 76 тонна гўшт, 685 тонна сут, 94 минг дона тухум, 1392 тонна каноп каби маҳсулотлар ҳам етказиб бердик. Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут миқдори 3300 килограммга етказилди.

— Бу йилги табиат қийинчиликларига қарамай, — деди «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи **П. Абдураҳмонова**, — хўжалик аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажардилар. Бу ғалабага бригадамиз ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Бироқ хўжалигимизда тўрт бригада пахта тайёрлаш йиллик планини бажара олмади. Саноат корхоналаридаги ишчилар каби бизлар ҳам қолоқларсиз ишлашга ўтишимиз керак.

«Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси **Ж. Асхўжаева** ўз сўзини чорвачилик соҳасидаги муаммоларга бағишлади.

— Областимизнинг илғор сут соғувчилари Мунаввара Исоқова, Анастасия Чудныйлар эришган кўрсаткичларга етиб олиш вақти келди, — деди у, — мен шу мақсад йўлида ҳаракат қилиб, ҳозиргача ҳар сигирдан 5767 килограммдан сут соғиб олдим.

— Кейинги йиллар ичида колоннамиз 8665,2 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштирди, — деди 74-колхозлараро кўчма механизациялашган колонна бошлиғи **С. Зиёев**, — ишимизда камчиликлар ҳали жуда кўп. Шу йил давомида 156 ишчи-куни бекор йўқотилди. Механизмлардан самарали фойдаланишга эришишимиз лозим.

Музокарада сўзга чиққан «Партия XXI съезди» колхозининг раиси **М. Мараҳимов**, Калинин номли колхоз партия комитети секретари, **Э. Ражабов**, САИМЭ директори **А. Хожиев** ва бошқалар ҳам ўз соҳаларида эришилган ютуқлар ҳақида гапириб, уларни янада мустаҳкамлаш юзасидан қимматли фикр ва мулоҳазалар билдирдилар.

Конференцияда Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари ўртоқ **С. Т. Тошқулов** нутқ сўзлади.

Конференцияда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди, район партия комитетининг, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари, Тошкент область XIX партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Янгийўл район партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ташкилий масалалар кўриб чиқилди. **А. П. Алимов** район партия комитетининг биринчи секретари, **Л. Ш. Алиқулова** район партия комитетининг иккинчи секретари, **Қ. С. Азизов** район партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Р. УМАРОВ,
З. КУРТНЕЗИРОВ.

ИЖРОНИ ТЕКШИРИШ— МУҲИМ ВАЗИФА

(БЎСТОНЛИҚ)

Бўстонлиқ райони меҳнаткашлари саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда йил сайин сезиларли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Кейинги йилларда улкан нурхона ҳисобланган Чорвоқ гидроузели, Хўжакент ГЭСи фойдаланишга топширилди. Тошни қайта ишлаш комбинати, маиший химия фабрикасида янги қувватлар ишга туширилди. Паркент канали биринчи навбати қурилиши ниҳоясига етиб қолди.

Район партия комитети саноат корхоналари ва қурилиш партия ташкилотларининг ишчанлиги ва жанговарлигини оширишга алоҳида эътибор бераяпти. Корхоналарда қолоқларсиз ишлаш ҳаракати кенг қулоч ёйган. Ҳар бир ишчи самарали ва сифатли меҳнат қилиш учун курашмоқда. Кўрилаётган тадбирлар туфайли район саноати уч йиллик топшириқни 1 декабрда муваффақиятли адо этди.

Район партия конференциясида ҳисобот доклади қилган райкомнинг биринчи секретари **М. И. Купов** меҳнат коллективлари эришаётган муваффақиятлар устида кенг тўхталиб ўтди.

— Лекин бугунги конференцияда биз КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида қўйилган вазифалар асосида ишни янада такомиллаштириш, кўрилаётган тадбирлар самарадорлигини ошириш устида ўйлашимиз керак,—деди у. Район хўжаликларида камчиликлар оз эмас. Саноат корхоналари қувватлардан унумли фойдаланмаяпти, фондларнинг самарадорлиги ўсмаяпти. Айниқса, штурмчилик авжига минаётганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Штурмчилик бўлган жойда маҳсулот сифати пасайиши турган гап. Ойна заводи, маиший химия фабрикаси, консерва заводи каби корхоналарда ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш устида кам қайғурилмоқда.

Район қурилиш ташкилотларида давлат планлари муттасил бажарилмай келаяпти. Йилдан йилга ўтаётган объектлар сони тобора ошмоқда. Қурилиш суръати суст бўлгани ҳолда иш сифати ҳам пастдир. Кўпгина объектлар чала ҳолда фойдаланишга топширилмоқда.

Шундан сўнг докладчи КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ҳақида гапирди. Уч йил мобайнида районда ғалла, сабзавот, картошка, мева ва узум ишлаб чиқариш анча кўпайди. Ғалланинг ҳосилдорлиги 12 процентга ўсди.

Лекин шунга қарамай, бошқа хил экинлар ҳосилдорлигини ўстириш устида зарур чоралар кўрилмаяпти. Айниқса маккажўхори ҳосилдорлиги пастдир. Калинин номли, К. Маркс номли, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозларида маккажўхоричиликни ривожлантиришга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Экиннинг бу туридан область бўйича энг паст ҳосил олинмоқда.

Сабзавоткорлар ютуғи эса бирмунча дуруст. Улар гектар бошига бу йил 227 центнердан ҳосил олдилар. Айниқса Жданов номли колхоз коллективи эришган муваффақиятлар қувончли бўлаяпти. Бу хўжаликда сабзавот ҳосилдорлиги 366 центнерга етди.

Лекин райондаги 62 та сабзавотчилик бригадасининг ҳаммаси ҳам ҳосилдорликни оширишда баббаробар курашмаяпти, фақат 9 та бригадада сабзавот ҳосилдорлиги 300 центнердан юқори бўлди. Бошқа бригадаларнинг бир хил шароитда кам ҳосил олаётганликлари кишини ажаблантиради. Уларнинг ҳар бири район даражасида ҳосилдорликни оширганларида давлатга қўшимча равишда 13,5 минг тоннадан кўпроқ сабзавот сотилган бўлар эди.

Докладчи ва музокарада иштирок этган делегатлар чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари устида кенг тўхталдилар. Район партия комитетининг шу йил май ойида бўлиб ўтган пленумида 1978—1980 йиллар мобайнида чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни икки марта кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирлар муҳокама қилинди. Фрунзе номли, «Ленинград», Жданов номли колхозлар пленум қарорларини бажариш йўлида қизғин кураш олиб бормоқдалар. Бу хўжаликларда ҳар бош совлиқдан 100 тадан қўзи олинмоқда. Соғин сигирларнинг маҳсулдорлиги ўсмоқда.

Лекин бошқа хўжаликларда қорамоллар сонини кўпайтиришга эътиборсизлик билан қаралипти. Бундай аҳволни «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози, «Бўстонлиқ», «Хўжакент» совхозларида кўриш мумкин. Кўпгина хўжаликларда гўштга топширилаётган моллар вазни пастдир. Чорвачиликнинг озуқа базасини яратишга, озуқа экинлари ҳосилдорлигини оширишга эътиборнинг сустлиги учун ҳам чорва маҳсулдорлиги ошмаяпти.

Ҳисобот даврида қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни ривожлантиришга қаратилган бир талай қарорлар қабул қилинди. Бошланғич партия ташкилотлари бу қарорларнинг ижроси устидан пухта назорат ўрнатмаяпти. Натижада қарорларнинг кўпчилиги қоғозда қолиб кетаяпти. Район партия комитети ҳам бундай ҳол билан келишиб келмоқда.

Конференцияда идеология ишлари самарадорлигини ошириш зарурлиги алоҳида уқтирилди. Идеология ишларини олиб боришда кишиларнинг билими ва тайёргарлигига эътибор бериш керак. Кейинги йилларда партия маорифи ва иқтисодий таълим системасида тингловчилар сони анча кўпайди. Раҳбар кадрлар ва идеология ходимлари учун 9 та назарий семинар ташкил қилинди. 240 та сиёсий мактаб ва семинар, 221 та иқтисодий таълим мактаби ишлаб турибди. Комсомол сиёсий маорифи системасида 92 та семинар ва тўгарак ташкил этилган. 600 га яқин пропагандист машғулотларни юқори савияда ўтказишга ҳаракат қилмоқда.

Лекция пропагандасини жонлантириш устида ҳам бир қатор тадбирлар кўрилди. Ҳозир районда 650 та лекторий, 18 та халқ университети ишлаб турибди. Район раҳбарлари меҳнаткашлар олдида турли темаларда лекция ва суҳбатлар билан чиқмоқдалар. Бундай учрашувларда омма эътибори меҳнат коллективлари олдида турган вазифаларга қаратилмоқда. Турар жойларда олиб борилаётган сиёсий тарбиявий ишлар кўлами ҳам кенгайиб бормоқда. 807 сиёсий ташкилотчи, юзлаб лекторлар ва пропагандистлар одамлар ўртасида янгиликларни кенг тарғиб қилмоқдалар. Районда ленинча жумаликлар, лекторлар куни, илмий-назарий, ва илмий-амалий конференциялар мунтазам ўтказиб борилмоқда.

Сўзга чиққан делегатлар идеология ишларини ташкил этишда тўпланган тажрибаларни тан олган ҳолда сиёсий ўқув самарадорлигини ошириш, машғулотларда кўргазмали қуроллардан кенг фойдаланиш, назария билан амалиётни бирга қўшиб олиб бориш лозимлигини уқтирдилар. Лекторлар ва пропагандистлар маҳоратини ошириш, бу соҳага юқори савияли, тайёргарлиги бўлган кишиларни жалб этиш лозим.

Кўпгина хўжаликларда халқ университетлари самарали иш олиб бормаяпти. Илғор тажрибалар оммалаштирилмаяпти. Қишлоқларда атеистик пропаганда, интернационал тарбия билан алоҳида шуғулланиш керак. Район кўпмиллатли бўлганлиги учун ҳам бу масалага жиддий эътибор бериш талаб этилади.

Конференцияда бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини ошириш, коммунистлар активлигини ўстириш юзасидан тўпланган тажрибаларни оммалаштиришга алоҳида аҳамият берилди.

— Биз партиявий иш услуби ва методини такомиллаштиришда район партия комитети ёрдамини доимо ҳис этиб турибмиз,— деди музокарада сўзга чиққан «ЧарвакГЭСстрой» партия комитетининг секретари **К. В. Кручинин**.— Мунтазам ўтиб турган секретарлар кунида ўзаро тажриба алмашиш, илғор иш усулларини ўрганиш имкониятига эга бўлмоқдамиз. Биз райком ходимларининг жойларда тез-тез бўлиб туришларини, бошланғич ташкилотлар ишини яхшилашда амалий ёрдам кўрсатишларини истар эдик.

«Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози партия комитетининг секретари **А. Ёқубов**, район комсомол комитетининг биринчи секретари **К. Каримбердиев**, «Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси фрезерчиси, цех партия ташкилотининг секретари **Н. Е. Кузнецов** ва бошқа делегатлар ташкилотчилик ва сиёсий тарбиявий ишлар самарадорлигини оширишда тўпланган тажрибалардан гапирдилар. Улар ғоявий-сиёсий ишларни ташкил этишда ҳали ҳам формализмга йўл қўйилаётганлигидан афсусландилар. Нотиқлар бошланғич ташкилотларда ўтаётган йиғилишларни пухта тайёрлаш, ҳаммани қизиқтирган масалаларни муҳокама қилиш зарурлигини уқтирдилар. Шунда муҳокамада кўпчилик иштирок этади, конкрет қарорлар қабул қилинади.

Конференцияда Тошкент область партия комитетининг секретари **А. М. Хўжаев** нутқ сўзлади.

Конференцияда муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди, район партия комитети, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари ва Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Бўстонлиқ район партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда **М. И. Кунов** район партия комитетининг биринчи секретари, **Т. М. Миркомилов** район партия комитетининг иккинчи секретари, **Н. В. Солдатова** район партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Д. НАСРИДДИНОВ,
П. БОРИСОВ.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

ҲАММАСИ БУЮРТМА БЎЙИЧА

Бу корхона маҳсулотлари республикамиз ва ундан ташқаридаги жуда кўп қурилишларда машҳур. Ўнлаб объектларда завод ишчи-хизматчиларининг ҳам озми-кўпми ҳиссалари бор. Уларнинг қўлидан чиқаётган металл конструкциялари ўнинчи беш йилликнинг зарбдор иншоотлари қурилишида жуда асқотаяпти. Бунёдкорлик ишларининг жадаллашишига, бинолар сифати ошишига хизмат қилмоқда. Шунинг учун ҳам корхона маҳсулотига бўлган эҳтиёж йилдан-йилга ортиб бормоқда.

Буни ҳисобга олган Тўйтепа металл конструкциялари заводи коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга катта эътибор бермоқда. Шунга ёрдам берадиган омиллардан кенг фойдаланишяпти. Ишлаб чиқариш жараёнлари тинмай механизациялашмоқда. Қўл меҳнати сарфи тобора камайяпти. Иш маданияти эса ортиб бормоқда. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш юзасидан белгиланган ташкилий-техникавий тадбирлар белгиланган муддатларда амалга оширилмоқда.

Айниқса, зарбдор йилда коллективнинг ғайрат-шижоати юксак бўлди. Цех ва участкалар ишчи-хизматчилари ўнинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида зарбдорчасига меҳнат қилишяпти. Барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида социалистик мусобақа ва унинг юқори формаси ҳисобланган коммунистик меҳнат учун кураш авж олдирилган. Мусобақа давомида янги-янги ташаббуслар, илғорларнинг тажрибасини оммалаштиришга алоҳида аҳамият берилаяпти. Янгийилликларнинг қолоқларсиз ишлаш юзасидан бошлаган ташаббуси корхона коллективи меҳнатининг мезони бўлиб қолди. Ишлаб чиқариш нормасини бажармаётган ишчилар бўлмаслиги учун барча зарур чоралар кўриляпти. Улар ишлаб чиқариш илғорларига, тажрибали ишчиларга бириктиб қўйилди. Айниқса, мураббийлик ҳаракати авж олдирилди.

Корхонада ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш юзасидан кўрилган тадбирлар туфайли маҳсулот тайёрлаш ҳажми уч йил давомида 30 процент ошди. Бу асосан меҳнат унумдорлигини юксалтириш ҳисобига бўлди. Ишчи-хизматчилар сони эса умуман кўпаймади. Техникани тараққий эттириш металл конструкцияларини йирик-йирик блоклар ҳолига келтириб қурилишларга юбориш имконини бермоқда. Бу икки томонлама наф келтиряпти. Аввало, заводда меҳнат унумдорлигининг ошишига олиб келган бўлса, иккинчи томондан объектлар қурилиши суръатларини тезлаштиришга ҳам ёрдам бермоқда.

Коллектив ўртасида тежамкорлик учун кураш яхши йўлга қўйилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Корхонада металл прокати жуда кўп ишлатилади. Уларнинг озгина қисмини тежаб қолиш ҳам катта фойда беради. Шунинг учун ҳам цехларда ҳар бир килограмм металл, ёқилғи, ҳар бир киловатт-соат электр энергиясидан тежаб-тергаб фойдаланишга эришилмоқда. Тежамли ишлаётганлар моддий ва маънавий рағбатлантирилмоқда. Уларга пул мукофотлари берилаяпти. Шунинг учун ҳам ўтган ойлар мобайнида 900 тоннадан кўпроқ металл иқтисод қилинди.

Бу ерда тайёрланаётган металл конструкциялари Бекободдаги Ўзбекистон металлургия комбинатининг электр пўлат эритиш комплекси қурилишида, Олмалиқ, Самарқанд химия заводларини реконструкция қилишда ва бошқа шу каби йирик саноат объектлари қурилишида кенг фойдаланилмоқда. Ишчилар бу буюртмачиларга металл конструкцияларини муддатидан илгари юборишди.

Ишчи-хизматчилар зарбдор йилда катта меҳнат муваффақиятларини қўлга киритмоқдалар. Ўнинчи беш йилликнинг уч йиллик топшириғини 5 ноябрдаёқ ялпи, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича адо этилди. Йиллик план эса муддатидан бир ой илгари бажарилди.

Коллектив эришаётган ютуқлар жуда салмоқли бўлаётганлигини шундан ҳам билса бўладики, корхона 12 кварталдан бери Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида мукофотли ўринларни эгаллаб келмоқда. Кейинги тўрт квартал мобайнида эса ғолиблик қилиб, кўчма Қизил байроқ ва пул мукофотини қўлга киритяпти.

Йил бошида зиммага олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажараётган аҳдига вафодор коллектив декабрь ойи мобайнида пландагидан ташқари 1 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилмоқчи. Ишчилар бу ваъданинг ҳам тўла уддасидан чиқиш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтармоқдалар.

М. МАҲМУДОВ.

ОЛИМЛАР ҲАМКОРЛИГИ

БОНН, 15 декабрь. (ТАСС). Бонндаги немис илмий-тадқиқот жамияти СССР Фанлар академияси билан қалин алоқа боғлаб келмоқда. Ана шу алоқалар бу йил янада ривож топди, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда немис илмий — тадқиқот жамиятининг социалистик мамлакатлар билан илмий алоқа қилувчи бўлими раҳбари И. Г. Гломбица.

1978 йилда, деди у, салкам 150 совет олими— Фанлар академиясининг вакиллари ва тармоқ министрликларининг ходимлари ГФРга келиб кетди. Улар илмий симпозиумларда қатнашдилар, ғарбий германиялик ҳамкасблари билан тажрибани баҳам кўрдилар, докладлар қилдилар.

Худди шу вақт ичида ГФР илм-фан оламининг қарийб 170 намояндаси турли анжуманларда қатнашиш учун Совет Иттифоқига сафар қилди.

Олим физика, радиоастрономия, иммунология соҳаларида, шунингдек ижтимоий фанлар — фалсафа, тарих ва ҳуқуқшунослик соҳаларидаги фундаментал тадқиқотларда самарали ҳамкорлик қилинаётганлигини алоҳида қайд этиб ўтди.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ — ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ҒОЯТ МУҲИМ СИЁСИЙ АҲАМИЯТГА МОЛИК ҲУЖЖАТ

Совет Иттифоқи билан Вьетнам Социалистик Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг ратификация қилинганлигига бағишлаб 14 декабрда Москвада Совет— Вьетнам дўстлиги жамияти марказий правлениесининг тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Нотиқлар шартноманинг ғоят муҳим сиёсий аҳамиятга молик ҳужжат эканлигини уқтириб ўтдилар. Шартнома Вьетнам ватанпарварлари ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун, империалистик агрессияга қарши мардонавор ва шиддатли кураш олиб борган оғир синов даврида Совет ва Вьетнам халқларининг ҳамкорлиги тажрибасини акс эттиради. Совет Иттифоқи ҳамиша курашаётган Вьетнам томонида бўлди, унга барча зарур ёрдам ва мадад бериб турди.

Шартнома шунингдек ҳозирги вақтда иккала мамлакат ва халқ ўртасидаги муносабатлар юксак даражада эканлигидан, марксча-ленинча идеаллар учун биргалашиб курашаётган синфдош-қардошларнинг холисона, ҳар томонлама ҳамкорлигидан далолат бермоқда. Бу ҳамкорлик Совет ва Вьетнам халқларининг туб манфаатларига мос бўлиб, Шарқи— Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизлик ишига хизмат қилади.

Шартнома истиқболни назарда тутиб тузилганлиги таъкидланди. Унда КПСС билан Вьетнам Компартияси, ҳар иккала мамлакат халқлари Совет — Вьетнам дўстлигини ўстириш ва мустаҳкамлаш, унга янги мазмун бахш этиш учун бутун кучларни сарфлашга аҳд қилганликлари баён этилган.

ВСРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Та Хиу Кань ҳам ўз нутқида шартноманинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини айтди. У Вьетнам халқи Совет Иттифоқи халқлари билан дўстлик, бирдамлик ва ҳамкорликни бундан кейин ҳам мустаҳкамлашга қатъий аҳд қилганлигини билдирди.

(ТАСС).

ҚЎШМА ШТАТЛАРДА Африка жанубидаги қонундан ташқари тузумларни қўллаб-қувватлаётган АҚШ сиёсатига қарши норозилик тўлқини тобора кўтарилиб бормоқда. Америка жамоатчилиги ҳукуматдан Африка халқларининг инсоний ва гражданлик ҳуқуқларини оёқ ости қилаётган Претория ва Солсбери жиноятчи тузумлари билан ҳар қандай ҳамкорликни дарҳол тўхтатишни талаб қилмоқда. Суратда: Нью-Йоркдаги намойиш қатнашчилари «Африкага озодлик» деб талаб қилмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

Иркчиларга қурол бермоқдалар

ВАШИНГТОН, 15 декабрь. (ТАСС). БМТнинг Африка жанубидаги оқ танли озчилик режимларига қурол-яроғ ва ҳарбий анжомлар етказиб беришни тақиқлаш тўғрисидаги қарорига хилоф равишда НАТО мамлакатлари Родезиянинг ғайри қонуний маъмурларини ҳамон замонавий жанговар техника билан таъминлаб келаётганликлари тўғрисидаги янги фактлар ошкор бўлиб қолмоқда.

АҚШ давлат департаментининг вакили Родезиянинг жазочи армиясига Американинг янги типдаги 11 та вертолёти топширилганини тан олди. Вьетнамдаги уруш вақтида АҚШ армияси шу вертолётлардан кенг равишда фойдаланган эди. Вашингтоннинг расмий вакили бу вертолётлар Родезияга қандай қилиб бориб қолганлиги бизга маълум эмас, деб айтди.

Родезия режимининг жазочи армияси НАТО мамлакатларида ишлаб чиқарилган қурол-яроғ билан тўлатўкис таъминланган, БМТнинг қарорларига зид равишда жанговар техника иркчилар қўлига ҳали ҳам бемалол етказиб берилмоқда. Жумладан, Америкадаги «Спейс рисерч» концерни Жанубий Африка республикасига тўп снарядларини ва бошқа ҳарбий анжомларни юборганлиги, шу ажал уруғлари эса бу ердан бемалол Смит режимига юбориб турилганлиги яқинда жамоатчиликка маълум бўлиб қолди.

Тошкентдаги Давлат кооператив техникумининг талабалари Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози аъзоларига яқиндан ёрдам беришиб, юқори кўрсаткичларга эришдилар. Ўнлаб тонна пахта териб беришди. Суратда: кўрак теришда фаол қатнашган студентларнинг бир группаси.

Т. Назаров фотоси.

НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ПРОГРАММАСИ

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШИБ

Новгород областининг Шимский районида ишловчи «Тошкент-1» ихтисослаштирилган кўчма механизациялаштирилган колоннадан Виктор Реслер бригадаси бошқа мелиораторлар билан биргаликда «Волна революции» совхозининг 600 гектарлик даласи заҳини қочириб бердилар. Бригада коллективи беш йиллик топшириқни бажарди. 250 километр ёпиқ дренаж қувири ётқизилиб «Узновгородводстрой» трестида рекорд қўйилди.

В. Реслер 1976 йил қишида Шимскка келган эди. Дастлабки кашшофлар сингари у ҳам аввалига кўчма вагончада истиқомат қилди, деярли янги ихтисосни ўрганди. У Наманган областидаги суғориш системалари қурилишида ўн беш йил меҳнат қилган эди, бу ерда эса ерларни заҳини қочириш керак. Ҳаёт бахш этилган ҳар гектар Новгород ери унга азиз бўлиб қолди. Реслер беш йилликнинг учинчи йили мавсумини дренаж бригадасининг раҳбари сифатида бошлади. Бригада 114 километр дренаж қувири ётқизиб, трестда энг юқори унумдорликка эришди. Ҳар бир кишининг юксак профессионал маҳорати, ҳар бир киши бригаданинг бошқа аъзоси ўрнида бемалол ишлай олиши коллективнинг муваффақиятини таъминламоқда.

Илғор мелиораторлар йил охиригача яна 20 километр дренаж қувур ётқизишни, 1980 йил охиригача эса яна беш йиллик программани бажариб бўлишни мўлжалламоқдалар.

Фақат В. Реслер бригадасигина муваффақиятли ишлаётган экан деб ўйламанг, трест механизаторларидан Станислав Рижи, Иброҳим Турдиев, Турсунпўлат Расулов, Анатолий Ефимов ва бошқа кўпгина кишилар ҳам зарбдор меҳнат қилмоқдалар.

В. ЧЕРНЯЕВ.
ТАСС мухбири.

Шимск,
Новгород области.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НОЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИНИНГ «ҚИШЛОҚ ЦЕХИ»

Тошкент тўқимачилик комбинати план-иқтисодий хизмати ва касаба союзлари активлари корхона «цех»ларидан бирида ёрдамчи «Текстильшик» совхозида тугаётган қишлоқ хўжалик йилининг дастлабки якунларини чиқараётир. Бу якунлар кишини қувонтиради: комбинат ишчилар таъминоти бўлимининг омборхоналарида 500 тонна картошка, қарийб 100 тонна сабзи ва лавлаги, 200 тоннадан зиёд пиёз ғамлаб қўйилган. Кўпдан-кўп катта идишларда тузланган карам ва бодринглар етарли. Комбинатнинг ошхоналари, болалар боғчалари, магазинларига ҳар куни гўшт, сут, тухум, янги сабзавот ва мева келтириб турилади. Буларнинг ҳаммасини «Текстильшчик» совхози беради.

Бу ажойиб хўжаликни барпо этиш тарихи қизиқарлидир. Тўқимачилар урушнинг энг қийин йилларидаёқ Тошкент областининг Калинин районидаги массивлардан бирида бир неча ўн гектар ташландиқ ерларни ўзлаштиришга киришган эдилар. Тажриба муваффақиятли чиқди. Хўжаликнинг экин майдони йил сайин кенгайиб, эндиликда қарийб 500 гектарга етди. Ёрдамчи хўжалик ҳаммаси бўлиб минг гектар ер майдонига эга. Бу ерда вақт ўтиши билан чўчқачилик фермаси, молхоналар, паррандахоналар қурилди. Шу йилдан бошлаб эса янги теплица маҳсулот бераётир.

— Совхоз коллективининг куч-ғайрати ҳозир хўжаликни ривожлантиришга сарфланаётган маблағларнинг самарадорлигини оширишга қаратилган, — дейди комбинат директорининг ўринбосари А. Г. Зупаров, — Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида заводлар ва фабрикаларнинг ёрдамчи хўжаликлари имкониятларидан янада самаралироқ фойдаланишга даъват этди, биз эса худди мана шу мақсадга интилмоқдамиз. Совхоз ва комбинат, партия ҳамда касаба союз ташкилотининг ташаббуси билан ернинг ҳосилдорлигини оширишга, сермеҳнат ишларни механизациялашга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди.

Совхоз планлари комбинат раҳбарлари ва жамоат ташкилотлари билан биргаликда муҳокама қилинади. Тўқимачилар совхозда тез-тез меҳмон бўлиб турадилар, улар бир неча марта шу ерда шанбалик ўтказдилар. Комбинатдаги тўққизта ошхонада тайёрланадиган овқат чиқиндилари жониворларга берилади. Ёрдамчи хўжалик тўқимачиларни боқибгина қолмасдан йилига комбинатта 50 минг сўмга қадар фойда келтирмоқда.

В. ОСТРОЛУЦКИЙ,
ЎзТАГ мухбири.

ЧОРВАДОРЛАР ЗАФАРИ

Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг чорвадорлари социалистик мусобақани кучайтириб улкан ютуқларни қўлга киритишмоқда. Бу ерда озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилади. Шу туфайли ойдан-ойга соғин сигирлардан сут соғиб олиш кўпаймоқда.

Сут соғувчилар ўзларига бириктирилган сигирларни меҳр билан парвариш қилишлари туфайли давлатга 350 тонна серқаймоқ сут топширилди. Бу соҳадаги план муддатидан салкам 2 ой олдин ортиғи билан адо этилди. Сутнинг мойлилик даражаси 3,8 процентни ташкил этди.

Соғувчилар эришилган ютуқларни амалий иш билан мустаҳкамлаб, йил охиригача яна бир неча тонна сут топшириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилишмоқда. Мусобақада Турсуной Юнусова пешқадамлик кўрсатяпти. Унинг шу кунгача ҳар бир говмушдан олган сути 3000 килограммдан ошиб кетди. Полина Цап ҳам яхши кўрсаткичларга эришиб, сигирлардан кунига 7-8 килограммгача сут соғиб олмоқда. Бундан тиниб-тинчимас серғайрат чорвадорларнинг сони борган сари ортиб бормоқда.

Фермада чорва қишловига ҳам пухта тайёргарлик кўриб қўйилди. Ўтган йилга нисбатан силос, сенаж ва бошқа озуқа анча кўп жамғарилган.

Хўжаликда бўрдоқичилик ҳам ривожланиб бормоқда. Молбоқарлар бўрдоқига қўйилган новвосларни 400 килограммгача семиртириб сўнг гўштга топширадилар.

Х. СУЛАЙМОНОВ.

ОРАМИЗДА ШУНДАЙ КИШИЛАР БЎЛСА...

ЛАВҲА

АНЧАДАН бери хўл ўтинни пуфлаб ёндиролмай, кўзлари ачиган, бунинг устига қорасувоғи қурнмаган бостирма уйда уч яшар қизчасининг «совқотяпман», деб тинмай нолишидан Руқия опанинг тоқати тоқ бўлди. Эри келса, шу бугуноқ кўч-кўлонини йиғиштириб, қайтиб кетишни кўнглига тугиб қўйди.

Лекин шамолдан юзлари дағаллашиб, қалин лаблари иситма одамнинг лабидек пўст ташлаган, қамиш томирини юлавериб қўллари тарс рилиб кетган эри қадамини оғир-оғир босиб кириб келгач, унинг аҳволини кўрди-ю, индаёлмай, ўтни пуфлайверди. Жўрабой ака ҳар доим чеҳраси очиқ юрадиган хотинининг бу қилиғидан ҳайрон бўлиб, бироз тик туриб қолди. Шу пайт қизи кўрпадан бош чиқариб, мунчоқ кўзларини милтиллатиб:

— Дада, совуқ, — деди.

Манзара чиндан ҳам аянчли эди. Аммо, фақат буларнинг аҳволи шундаймиди?! Миясига келган бу фикрдан Жўрабой ака анча дадиллашди.

— Қани, нари тур-чи, — деди у омонатгина қурилган чўян печка ёнига яқинлашиб. Бурқсиб тутаётган ўтинни бир пуфлашда аланга олдириб, хотинига ҳазиллашди:

— Шунақа-да, эркакларсиз бир иш қилолмайсизлар.

Жўрабой ака хонага тўшалган эски бўйрага ўтириб, этикларини ечди-да, қизининг ёнига ўтиб пешонасига қўлини қўйди:

— Ойингизга нима бўлди, қизим, қовоғидан қор ёғяпти. Бунақада уйимиз исимайди-ку, — дейиши билан боятдан бери ўзини босиб турган Руқия опа тилга кирди:

— Ҳа, ўзингиз қилган ишни ақлдан, деб биласизми, бўлмаса? Қайси эркак хотин-бола-чақасини иссиқ ўрнидан қўзғатиб, шу аҳволга солади?

Руқия опа хона шипида осилиб турган қамиш, похолларга, олов тафтидан буғ чиқараётган деворга ишора қилиб гапида давом этди:

— Шу ҳам бошпана бўлдими? Агар молни боғлаб қўйсангиз қочиб кетади...

Жўрабой ака билан бошланган суҳбатимиз шу ерда узилиб қолди. Ўшанда май ойининг охирлари эди. Тошкентдаги касалхоналарнинг бирида учрашиб қолиб, «тихий час» тугагунча шунчаки гурунглашиб ўтириб, эски қадрдонлардек бўлиб қолибмиз.

Суҳбатимиз бу йилги обиҳаво-ю, пахта тақдиридан бошланди. У кечагина райкомда тортишув бўлгани, дўл урган ерларга қайтадан чигит экишга унамай, ҳар гектарида омон қолган 80 минг туп кўчат билан ҳам планни бажарамиз, деб сўзида қаттиқ туриб олганлиги тўғрисида сўзлаб берди.

Гап ўтмиш мавзусига кўчганда янада ҳаяжонланиб кетди:

— Йигирма тўрт йилдан бери пахтакорман. Дастлабки йиллардаги қийинчиликлар олдида бу йилгиси ҳолва, — деб юқоридаги ҳикоясини бошлаганида суҳбатимиз узилиб қолди. У адресини қолдирар экан, уйига, албатта боришимни илтимос қилди.

Кузги экин-сочинлардан сўнг йиғим-терим ишлари оғирлашиб кетган кезларда Жўрабой ака яна ёдимга тушди. Адресни қўлга олиб, йўлга чиқдим. Ғалаба районидаги Киров номли ўқув тажриба хўжалиги биринчи бўлимининг бригада бошлиғи Жўрабой Мадиёровни ҳамма танир экан. Уйини топишга қийналмадим.

Қоронғу туша бошлаганида улар ҳовлисига кириб бордим. Атрофга назар ташладим. Ҳовли сатҳи анча кенг, ярми узумзор, икки томонда данғиллама участка, дарвозахонада сариқ рангли «Москвич-412» автомашинаси. Айвон бурчагида бир уюм этак. Дарвозадан кириб келган 12 ёшлар чамасидаги, худди Жўрабой акани эслатадиган ўспирин менга салом бердида, қўлидаги этакни бояги этаклар устига ташлади. Сездимки, болалар анчагина, ҳаммаси ҳозирги кунда пахтазорда.

— Уйга кираверинг, меҳмон.— Руқия опа мени хонага таклиф қила бошлади.— Жўрабой акангиз пунктга кетган бўлсалар керак. Кунлик ҳисобни билиб турмасалар кечаси уйкулари келмайди.

Кўп ўтмай ташқарида Жўрабой аканинг овози эшитилди.

— Бир келишингизни билардим,— деди Жўрабой ака мен билан эски қадрдонлардек қучоқ очиб кўришар экан.— Сиз ўтира туринг, ука, мен ҳозир,— деб водопровод томон йўналди.

Уйга разм соламан. Ерда ҳам, деворда гилам. Хона тўрида рангли телевизор, бир ёқда сервант, стол-стул. Худди шаҳар зиёлилариникидек, ҳамма нарса жой-жойида. Дастурхонда ҳамма нарса бор. Беихтиёр Жўрабой аканинг ҳикояси ёдимга тушди. Ҳа, бундай турмуш ўз-ўзидан юзага келмаган. Бу нарсаларнинг ҳаммасида пахта жонкуярининг сермеҳнат кунларда, уйқусиз тунларда маржон-маржон тўккан пешона тери бор.

Хонага Жўрабой ака кириб келди. Энди у тамоман бошқа қиёфада. Бошида янги чорси дўппи, эгнида оҳарли куйлак, унинг устидан беқасам тўн кийиб олган.

Чой қуйиб узатар экан, гап қотди:

— Биламан, нимага хаёл сураётганингизни. Ҳў-ў, ўшандаги ҳикоямни эслаяпсиз. Ўшанда келинойингизнинг жаҳли чиққанича бор эди. Бу ерга кўчиб келмасимиздан аввал Ангренда шахтада ишлардим. Ойлик катта, уйимиз иссиқ, хуллас турмушимиз яхши эди. Лекин ота-бобом деҳқон ўтганиданми, далани соғинардим. Кўкракни тўлдириб нафас олишни, қулочкашлаб кетмон уриб, дарахт соясида иссиқ нонни муздек сувга ботириб ейишни қўмсардим. Ўша йили (1955 йилнинг кузи эди) дўстим Алижон келиб, Тўйтепа атрофларида тўқай ерлар қуритилиб, пахтачилик хўжаликлари ташкил этилаётганлиги, ўзи ўша ерга кўчиб борганлиги, мени ҳам таклиф қилгани келганини айтди. Қаранг, уй-жой масаласи нима бўлади, шароит қанақа, сўрамабман ҳам. Бу ёқда эса қиш келаётганини ҳам ўйламабман. Ҳозиргилар-чи, эҳ-ҳе, биринчи навбатда квартира-ю, ойликни суриштиришади.

Нимасини айтасиз, қийинчиликлар ўтиб кетди. Аммо, дастлабки йилги меҳнатимиз кечагидек кўз ўнгимдан кетмай туради. Ўша йили звеновой бўлдим. Ўзим билан тўрт киши эдик. 15 гектар ер беришди. Қиши билан ер тимдалаб, қамишлар томирини юлдик. Шундай бўлсада ғўза чопиғи пайтида роса қийналдик. Бугун бир сидра чопиб чиқсак, уч кундан кейин худди кетмон тегмагандек ўсиб чиқарди. Шу аҳволда 17 центнердан ҳосил кўтардик. Биз бу рақамни айтишга уялиб юрсак, ўша шароитда бу энг яхши ҳосил экан. Мана шунақа гаплар, ука.

— Шундай қилиб, бу йил қайта экдингизми,— деб сўрадим.

— Йўқ, сўзимда маҳкам туриб олдим. Аммо, ҳосил ҳар йилгидан кам бўлди. Гектар ҳисобига 31,5 центнердан пахта топширдик. Бу пландагидан 3,5 центнер юқори-ку, ҳар қалай олдинги йиллардагидан кам. Агар қайта экканимизда ғўза кечикиб кетиб бу ҳосилни ҳам ололмасдик. Тўрт йилдан бери ҳосилдорлик 36 центнердан тушмай келаётган эди. Олдинги йили, ҳатто 38,5 центнердан берганмиз. Бу йилги ҳосилдан ҳам афсусланмаймиз. Чунки, ҳамма пахтани биринчи сортга сотдик. Агар буни даромадга чиқадиган бўлсак, олдинги йиллар ҳосилига етиб қолади. Демак, даромадимиз яхши бўлади. Бригадамиз аъзолари турмушининг тўкин-сочинлиги шунданда, албатта. Ҳозир олтита хонадонда машина бор.

Шу куни ярим кечагача чақчақлашиб ўтирдик. Асосий мавзу пахта бўлди. Жўрабой ака пахта навларининг хусусияти ҳақида гапирар экан, «Тошкент-1» навининг серҳосиллиги, эртапишарлиги, вильтга чидамлилиги, айниқса ўзининг бригадаси ерларига жуда мослигидан хурсанд бўлиб гапирди-ю, лекин толаси аввалги йилларда экиладиган навларга нисбатан бироз қисқалигини айтди. Унинг ён дафтарчасида олимларга бериладиган бир талай саволлар йиғилиб қолибди.

Қалби пахта ишқи билан ёнадиган кишиларгина шундай яшаб, меҳнат қиладилар. Мен унинг пахтазорларда обдон чиниққан юзларига тикилар эканман, «Орамизда шундай кишилар бор экан, пахтачилигимиз истиқболи порлоқ, келажакда истаган ҳосилни олаоламиз,»—деган фикр хаёлимдан кетмасди.

Ҳакимжон КАРИМОВ.

ТОШКЕНТ АПТЕКАЧИЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚ

Аҳолига медицина хизмати соҳасида яхши кўрсаткичларга эришганлиги, шунингдек учинчи кварталда социалистик мусобақа якунлари бўйича Тошкент шаҳар аптекалар бошқармасига СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳамда медицина ходимлари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Суратда: Оққўрғон пахта тозалаш заводининг рационализаторлик ва ихтирочилик бюросида янги таклиф муҳокама қилинмоқда.

Р. Галиев фотоси.

БОҒЧАДА ТАРБИЯ

ЁШ авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш болаларнинг кичик ёшидан бошланади. Бунда ота-она ва боғча мураббийлари етакчи ўрин тутади, албатта. Зотан, ота-она уйда, мураббий эса боғчада тарбия ишини олиб боради. Болалар боғчада мактабга тайёрланади. Бу ерда кичкинтойнинг хулқ-одоби, фазилати куртак ёзиб, тараққий этади, яхши ўқиб кетишга манба яратилади.

Тарбиянинг муваффақиятли бўлишида тарбиячиларнинг ўз ишига бўлган диққат-эътибори, болаларга нисбатан меҳр-оқибати муҳим роль ўйнайди. Боғча тарбиячилари ўғил-қизларни доимий равишда диққат билан кузатиб боришлари керак. Ўтказиладиган ўйинлар, меҳнат ва шу хил машғулотларнинг тўғри ташкил этилиши бола камолатида катта ўрин тутади.

Буни бизнинг боғчамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Замирахон Исақова ва Насибахон Умарова каби тарбиячилар бош бўлган группаларнинг ҳар бирида 50 бола бор. Улар тарбиявий ишларни мазмунли, методика талабларига мос ҳолда олиб бормоқдалар. Улар меҳрибон она, жонкуяр тарбиячи, қолаберса моҳир ўқитувчи сифатида иш кўрадилар.

Ташкил этилаётган машғулотлар кўпинча диалектик характер касб этади. Болада нутқ системасини ўстириш, мустақил қобилиятни тараққий эттириш билан боғлиқ турли машқлар яхши самара бермоқда. Ҳар бир бола билан индивидуал иш тутилади.

Сўзлаб бериладиган эртаклар, музика санъатига оид суҳбатлар ҳам муҳим тарбия воситаси бўлиб хизмат қилмоқда. Шунинг учун ҳам бу хил тадбирлар пухта ҳозирлик билан амалга оширилади. «Эртакларни ким яратган?», «Музикани завқ билан тинглаш керак» деган мавзуларда бўлган давра суҳбатлари кичкинтойларда мустақил фикрлаш қобилиятини оширишга ёрдам беради.

Табиатдаги воқеа-ҳодисалар, нарсалар ва буюмларни, уларнинг отларини тўғри айтишга ўргатиш машқлари ҳам ўтказилади. Бу эса сўзларни тўғри айтишга, гап тузишга ўргатади, болаларда нутқ бойлигини орттиради. Бу хил ишларга тарбиявий соатлардан ҳам кенг фойдаланилади. Тарбиячиларимиз ,ҳар бир машғулотга пухта тайёрланадилар. Булар доимо кўргазмали қуроллар асосида ўтказилади. Болалар кўрган ва эшитганларини амалда қўллашга одатланмоқдалар.

Тарбиячилар орасида тажриба алмашиш кенг йўлга қўйилган. Бу хил тадбирлар боғчамизнинг ойлик ва квартал тарбиявий иш планларида ўз аксини топади. Шундай қилиб, биз болаларни ёшликдан меҳнатсевар, одобли ва билимга қизиқиш руҳида тарбиялаяпмиз.

Саодат СЕИТНИҒЗОВА,
Тошкент районидаги 8-болалар боғчасининг мудири.

ИЗЛАНИШЛАР, КАШФИЕТЛАР

140.000.000 ЙИЛДАН КЕЙИНГИ УЧРАШУВ

Тошкентлик геолог Валентин Қурбатов ғалати бир сўқмоқ йўлга тушиб қолди. Бу ердаги энг сўнгги йўловчи бундан 140 миллион йил аввал ўтган. «Яланг оёқ» юриб икки оёқда 23 та из қолдирган. Ҳар бир изда учтадан каттакон бармоғи бор. Бир издан иккинчи изнинг ораси бир ярим метрга боради. Из қоя жаригача етиб боргану...

Зотан ўша замонларда бу ерда жарлик бўлмаган. Қоя тошлар ҳам бўлмаган. Ҳозир Ҳисор тоғининг жануби-ғарбий ёнбағирлари турган жойда илик денгизнинг қия соҳили ястанган. Ҳозирги тошга айланган оҳак тошлар ўшанда соҳил бўйидаги юмшоқ лой бўлган. Ана шу лойдан мезозой даврининг уч бармоқ оёқли баҳайбат ҳайвони ўтган. Улкан тектоник фалокатларда ер қатламлари эзилиб бурмаланган, геологик даврлар алмашилган — юқори юра даври лойини аллақачон анча ёш жинслар қоплаган. Лекин ички кучлар ғоятда қўҳна, аллақачон қирилиб битган ҳаёт изларини сақлаб қолган қоя плитани ер юзига итариб чиқарган. Бунақанги излар ниҳоятда камдан-кам топилади.

Геолог изнинг андазасини икки кишилашиб тоғ сўқмоқлари бўйлаб узоқ жойга олиб борди. Тошкентда изнинг аниқ нусхасини тайёрлашиб фотосуратга олишди ва таниқли совет палеонтологларидан бири — Грузия ССР Фанлар академиясининг академиги Л. К. Габунияга юборилди.

Хуллас бу из соҳил бўйлаб юрган динозавр — улкан қазилма калтакесаклар кўпдан-кўп отрядларининг вакили бўлиб чиқди. Ҳар ҳолда у игуанодонт оиласига мансуб орнитоподлар кичик отрядидан қушсимон калтакесак бўлса керак. Бошқача қилиб айтганимизда унинг бўйи тахминан ўн метрга борган, думи залворли, олдинги оёқлари орқа оёқларига нисбатан 1,5—2 баравар қисқа бўлган, тишининг тузилиши ҳозир Жанубий Америкада яшайдиган катта игуана калтакесагига ўхшаб кетган.

Биринчи босқичда ҳал этиш мумкин бўлган гаплар шулар. Ҳозир «Ташкентгеология» комплекс геологик съёмка-излаш экспедицияси тадқиқотларни давом эттириш учун зарур материал тайёрлаяпти.

Ю. КРУЖИЛИН.

БОҒБОНЛАР ВА СОҲИБКОРЛАР УЧУН

ТОШКЕНТ областидаги «Огонёк» боғдорчилик-виночилик совхозида катта касалхона комплекси фойдаланишга топширилди. Икки ва уч қаватли корпусларга болалар бўлими физиотерапия, хирургия ва бошқа бўлимлар жойлаштирилган. Бу ерда бир йўла 200 киши ўз сиҳат-саломатлигини яхшилай олади. Даволаш муассасаси энг янги асбоб-ускуналар билан таъминланган, унинг штати юқори малакали мутахассислар билан комплектланган.

(ЎзТАГ).

ИЛМИЙ АСОСДА

13 декабрда Тошкентда ўз ишини тамомлаган республика илмий-амалий конференцияси Ўзбекистондаги ҳунар-техника билим юртларида таълим-тарбия жараёнини илмий асосда ташкил этиш проблемаларига бағишланди. Конференцияда олимлар, ҳунар-техника билим юртларининг директорлари ва ўқитувчилари, база корхоналарнинг раҳбарлари, министрликлар ва идоралар, партия ва жамоат ташкилотларининг намояндалари, Москва, Ленинград, Қозондан келган меҳмонлар қатнашдилар.

Конференция иштирокчилари ишчи ўринбосарларни тарбиялаб етиштириш мазмуни, шакл ва методларини янада такомиллаштириш борасида тавсиялар қабул қилдилар.

(ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН ОМАДИ МЕҲНАТДА

ТАЖРИБАКОРЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

Ўрта бўйли, оқ сариқдан келган, кўзлари кишига доим мулойим боқиб турувчи бу йигитни кўпинча барг рангли янгигина «Жигули» машинасини бошқариб кетаётганида учратасиз. Унга машинани ўтган йили районда биринчи бўлиб планни бажарганлиги учун давлат мукофотга берган. Бригада коллективи бу йил ҳам районда биринчи бўлиб, ғалаба рапортига имзо чекди. Давлатга роппа-роса минг тонна сабзавот топширилди. Бригадир райком бюросида яна минг тонна сабзавот берамиз деб, коллектив номидан ваъда қилиб юборди. Коллективга яна битта енгил машина ажратилди. Уни бригада аъзолари маслаҳатлашиб, тажрибали сувчи Азим Парпиевга беришди. Бригада бошлиғи Абдулла Нуржоновнинг доврўғи республикага ёйилди. Марказий ва республика газеталарида, журналлар саҳифасида унинг кулиб турган чеҳраси намоён бўлди. Бригада аъзоларини телевизорда кўрсатишди, радиода мақташди.

Ана шундан кейин доврўғи довон ошган деҳқон Абдулла Нуржонов бригада аъзоларини йиғиб маслаҳатлашиб олди.

— Бизга жуда катта ишонч билдириб юборишди-ку, нишқилиб уялиб қолмасмиканмиз?

— Уялтирмаймиз ука, — деди миришкор деҳқон Раҳимжон Валижонов. — Буёғидан кўнглинг тўқ бўлаверсин.

Раҳимжон ака бор-йўғи 14 кишидан иборат бўлган аҳил коллективнинг юрак сўзларини айтганди. Шу тариқа бир йилда икки ,йиллик планни бажариш учун, гектаридан 500 центнердан ҳосил олиш учун кураш бошланди. Эртаги экинлардан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгорланиб, ўрнига кечки экинлар экилди. Экишда, уларни парвариш қилишда сифатга алоҳида эътибор беришди. Помидор, карам каби экинларга шарбат суви оқизилди. Бригадада, айниқса, помидор пайкалларида мўл ҳосил тўпланди. Колхоз тарихида, умуман районнинг ана шу қора тупроқли зонасидаги хўжаликларда помидор бунчалик шиғил ҳосил тугмаганди. Пайкални райондан, областдан мутахассислар келиб кўришди. Демак — барча сабзавот экинлари қатори помидор ҳам ер танламас, фақат меҳнатни аямай тадбиркорлик билан иш тутилса, кутилган натижага эришиш мумкин экан. Абдулла ака бошлиқ деҳқонлар худди шундай қилишади.

Помидор экиладиган майдон ўтган йилнинг кузидаёқ чуқур қилиб шудгорланди. Гектарига 80—90 тонна ҳисобида маҳаллий ўғит солинди. Кўчатни «Волгоград» аъло навли уруғдан ўзлари тайёрлашди. Ниҳолларнинг олди гуллай бошлаганда, апрель ойининг бошларида далага олиб чиқиб экилди. Парвариши агротехника муддатларида ўтказилди. Кун салқин эмасми, кўчатлар ерга тез мослаша бошлади, чуқур илдиз отиб, кунлар илиши билан ҳосил тугунлари кўпаяверди. Илгарилари эса бригадада, умуман колхозда помидор апрель ойининг охирларида, ҳатто май ойларида ҳам экиларди. Бунда кунлар исиб кетган бўлиб ниҳоллар ерга тез мослаша олмас, касал тушиб, яхши ҳосил тугмасди. Демак, помидор ҳосилини оширишнинг муҳим резерви кўчатни барвақт етиштириб, барвақт далага олиб чиқиб экишдир.

Деҳқонлар помидор ҳосил тугишга бошлагандан кейин ҳам уларга маҳаллий ўғитдан шарбат қилиб оқизиб туришди. Икки марта қатор оралари кетмон билан юмшатилди. Культивация қилинди. Ширага ва бошқа касалликларга қарши дориланди. Помидор пишиб етилиши билан ҳосил пешма-пеш териб олинди. Ҳар теримдан сўнг шарбат суви оқизилаверди. Шу тариқа пайкаллардаги ҳосил тугунчалари кўпаяверди. Шундай қилиб бригада коллективи ҳар гектар ердан 250 ўрнига 700 центнердан помидор ҳосили йиғиштириб олишди. Бу районда энг юқори кўрсаткичдир.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган бригада деҳқонлари эл дастурхонига 1600 тоннадан ортиқ сабзавот етказиб бердилар. Бу пландагидан 560 тонна кўпдир. Тўққиз гектар ердаги сабзи, саккиз гектар майдондаги карамдан ҳам юқори ҳосил олинди. Бир йилда икки йиллик планни қоплайдиган ҳосил етиштирилди. Бундай катта сабзавот хирмонини бунёд этишда бригаданинг Элсур Исмоғилов, Минисa Оллаёрова, Рақия Эҳсонова, Саодат Шодиева, Раҳимжон Валижонов, Бахтиёр Аҳмедов, Азим Парпиев каби миришкор деҳқонлари фидокорона меҳнат қилдилар. Уларнинг кучи билан бу йил бригадада ҳар гектар ердан 500 центнердан ошириб ҳосил йиғиштириб олинмоқда.

Коммунист Абдулла Нуржонов бригадага бошчилик қилаётганига эндигина уч йил бўлди. У дастлаб бу ерга бошлиқ бўлиб келганида бригада колхоздаги энг қолоқ коллективлардан ҳисобланарди. Биринчи йилиёқ план ошиғи билан бажарилди. Ўшанда бригаданинг кекса деҳқонлари Абдуллага:

— Омадинг бор йигит экансан, ука, мана қадаминг қутлуғ келиб, планни ошириб бажардик, — дейишганди. Шунда Абдулла уларга:

— Деҳқоннинг омади — меҳнатда. Бамаслаҳат ишлаб астойдил бўлсак, ҳосил мўл бўлаверади, — деб жавоб берганди.

Ҳа, деҳқон омади — меҳнатда.

Калинин районидаги Орджоникидзе номли колхозда III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Абдулла Нуржоновга ўхшаган 500 центнерчи бригада бошлиқлари кўп. Юсуф Рўзиев, Ҳаким Давлатов, Йўлдош Иброҳимов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг деҳқонлари ҳам бу йил яхши натижаларга эришдилар. Шунинг учун ҳам колхозда ялпи сабзавот маҳсулотлари ишлаб чиқариш йил сайин ортиб бормоқда. Колхоз миришкорлари районнинг улкан хирмонига ўзларининг салкам 7000 тоннага яқин сабзавотлари билан муносиб ҳисса қўшишди.

Н. ҚОДИРОВ.

1981 ЙИЛ ҲИСОБИГА

«Главташкентстрой»га қарашли пардозлаш трестининг 24-қурилиш бошқармаси бинокорлари беш йилликнинг учинчи йилини меҳнатда муносиб меҳнат совғалари билан якунлаш иштиёқида ишламоқдалар. Жилокорлар иш вақти ва машина ҳамда механизмлардан унумли фойдаланишлари туфайли йиллик планни муддатидан илгари 28 октябрда бажаришга муваффақ бўлдилар. Коллектив ой охирига қадар яна 220 минг сўмлик қурилиш ишларини бажаришга аҳд қилди.

Коллектив қўлга киритаётган муваффақиятларга коммунист Ўткир Олимжонов бошлиқ бригада жилокорлари катта ҳисса қўшишяпти. Бригада сувоқчилари ўз касб маҳоратларини кун сайин ошириб бориб ҳар бир объектни фақат тез ва сифатли битказишга муваффақ бўлишмоқда. Э. Баратов, А. Собиров, А. Ҳакимов сингари жилокорлик касбини мукаммал эгаллаб олган қурувчилар ёшларга ўз касбларини қунт билан ўргатишмоқда.

Бригада бинокорлари шу кунларда 1981 йил ҳисобига иш бажаришмоқда.

— Янги йилни Богдан Хмельницкий кўчасида қурилаётган кўп қаватли турар-жой биносини фойдаланишга топшириш билан кутиб олмоқчимиз, — дейди бригада етакчиси.

Бошқарманинг Г. Евангелов, А. Демченко бошлиқ бригадалари аъзолари ҳам унумли ишлашмоқда. Бошқарма коллективи йил охиригача «Ташсельмаш» заводининг ҳунар-техника билим юрти, чет тиллар институти студентларининг ётоқхонаси каби объектлар қурилишини фойдаланишга топширишга қарор қилишган.

А. НАЗАРОВ.

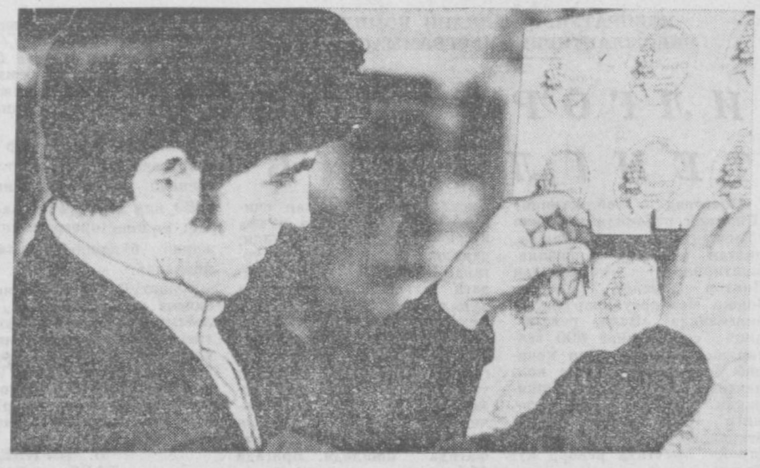

Усмон Юсупов номли аграр саноат бирлашмасининг консерва заводида кўплаб сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда. Созловчи Александр Ковалёв бунга муносиб ҳисса қўшяпти.

Р. Галиев фотоси.

ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

УЙҚУ БИЛАН ДАВОЛАШ

Яқин келажакда саноат корхоналари ва илмий-тадқиқот ташкилотларида электр воситасида ухлатиш кабинетлари мажбурий бўлиб қолса, эҳтимол. Дарҳақиқат, ҳозирги вақтда кишининг хиссиётига ортиқча таъсир кўрсатмайдиган бирон бир касб-ҳунарни топиш қийин. Бу нарса кўпинча асаб бузилишига сабаб бўлади. Медиклар, психологлар, инженерлар, социологлар бунинг олдини олиш устида ишлаяптилар.

«Меҳнатни муҳофаза қилиш 78» тармоқлараро тематик виставкасида йўллар министрлигига қарашли Бутуниттифоқ темир-йўл гигиенаси илмий-тадқиқот институтида яратилган электр воситасида ухлатиш янги методи тўғрисида гапирилади.

Процедура махсус кабинетда иш сменасигача, ёки сменадан кейин ўтказилади. Бутун курс бир соатли 15-16 сеансдан иборат.

Электрик уйқу қон босимини муқимлаштиради, мияда қон айланишини яхшилайди, асабни тузатади.

РУҲИЯТ ВА КАЙФИЯТ

САЛОМАТЛИК — ТУМАН БОЙЛИК

ОДАМ психикасининг сирли ҳодисаларидан бири — хиссиётдир. Ташқи муҳит, умуман ҳаёт таассуротлар билан тўлиб-тошган. Шундай экан, таассурот хиссиётсиз бўлмайди, албатта. Қанақа хиссиёт бўлса, шунақа амалиёт бўлади. Таассуротнинг кучига, кишининг хиссиётига қараб, Л. Н. Толстой кўзнинг 85 хил, кулгининг 97 хилини кузатган. Леонардо да Винчи йиғининг сабабига қараб, қошнинг чимирилиши ҳам ҳар хил бўлади, деган.

Аммо, беш қўл баробар бўлмаганидек, хиссиёт ҳаммада ҳам бир хил бўлавермайди. Хиссиёт аломатлари кишининг индивидуал психикасига боғлиқ. Айрим шахслар таъсирга тез берилади. Айримлари эса, аксинча, «тошга сув сачрагандай» назар—писанд қилишмайди. Профессор ўз лекциясида бирор касаллик белгилари ҳақида суҳбат олиб борар экан, соғлом ва тетик ўтирган айрим студентлар дарҳол шу касалликнинг белгилари билан «оғрий» бошлайди. Гап ўпка сили устида кетаётган бўлса, студентлар орасида йўтал бошланиб, гўё кўкраклари ҳам қаттиқ оғриётганга ўхшаб туюлади. Эртаси куниёқ айрим студентлар рентген томон равона бўлишади. Улар ўзларида сил касали борлигига ишонмасаларда, ўз ўқитувчиларининг ана шу суҳбатидан кейин шубҳага тушиб қолишади.

Баъзи шахслар ўтакетган нозик табиатли бўлиб, ўз-ўзларини таъсирлаб юрадилар. Айтишларича, бир бефарзанд аёл ҳомиладор бўлишни туну кун орзу қиларди. Бориб-бориб, унинг қорни аста-секин кўтарила бошлади. Аммо бу чин ҳомила эмасди. Абдулла Қодирий Кумуш бибининг заҳарланиб ўлиши фожиасининг тасвирини бераётган чоғда ўзи ҳам руҳан жабрланиб азоб чеккан. А. М. Горький «Окуров шаҳарчаси» қиссасини ёзаётган чоғида столдан чалқанчасига йиқилиб тушган. Маълум бўлишича, у рашкчи эрининг ўз рафиқасига пичоқ санчиш воқеасини тасвирлаётган экан. Шунда, худди унинг ўз кўксига ҳам пичоқ санчилгандай сезилган.

Киши вазиятга қараб маълум хулосага келади. «Шарт-шароит ўзига хос фикр туғдиради» деган гап азалдан бор. Мана бунга бир мисол: Кечки пайт «Вилис»да кетаётган эдик. Орқадаги ўриндиқда бир йигит билан қиз жойлашиб олишганди. Улар пинҳоний ва сеҳрли суҳбат билан банд эдилар. Суҳбат аро қиқир-қиқир кулишарди ҳам. Баъзи гаплар шунчалик сирли эдики, мен ўзимга-ўзим «бу сирли ва сеҳрли сўзлар ҳайдовчи йигитнинг қулоғига чалинса, ақли маҳлиё бўлиши, натижада, машинани нотўғри ҳайдаши мумкин» деган ҳаёлга бордим. Шу заҳотиёқ тарс-турс бўлиб кетди, машина ҳам таппа-тақ тўхтади. Барчамиз яхшигина шикастланиб, «бай-бай»лашиб ётардик. Кейин суриштириб кўрсам, худди ўйлаганимдек чиқибди. Анавиларнинг шивир-шивиридан шофёр боланинг қулоғи диккайибдида, машинани вақтлироқ буриб, темир-бетонга урибди.

Инсон табиат манзараларидан ҳам таъсирланади. Баланд тоғлар, гўзал боғлар, дарё ва денгиз тўлқинлари, парранда ва ҳайвонлар, қор ва ёмғир ёғиши каби табиат жилвалари киши организмида ўзига хос ижобий ўзгаришлар ҳосил этади. Шунинг учун ҳам Афлотун, Арасту, Абу Али ибн Сино ва бошқа файласуф олимлар бирмунча касалликларни табиат манзараларида, соф ҳавода даволашни афзал кўрганлар. Уларнинг назарида турли томошалар, байрамлар, сайллар ва ов ҳамда кўклам кезлари яйловларда бўлиш инсон дилини очар ва уларни ҳаётга муҳаббат билан қарашига сабаб бўлар экан.

Шунингдек, хушсуратлик, нафис санъат ва адабиёт, киши қалбини тўлқинларга солувчи мулойим мусиқа инсон руҳиятида ижобий хислатларни уйғотувчи сир-асрорлардан ҳисобланади. Гўзал ҳаёт хиссиёти кишига бир олам шодлик ато этади. Худди севимли ёринг ёнингда тургандек сезилади. Гўзал нарсаларни ардоқлашимизнинг, ёқтиришимизнинг боиси ҳам шундан, — деган эди Н. Г. Чернишевский.

Бировга яхшилик қилиш, фойда келтириш ва шунингдек, шодлик туйғуси организмга ижобий таъсир этади. Аммо ҳар нарсанинг ўлчови бўлганидек, шодликнинг ҳам меъёри бор. Бировлар беҳад хурсандчиликни кўтара олмайди. 83 ёшли Вольтер театрда ўтириб ўз асарини томоша қилар эди. Гулдурос чапаклар бошланди. Кекса автор шодлик туйғусини кўтаролмай, шу ондаёқ вафот этди. Айтишларига қараганда, буюк Рафаэль ҳам руҳий зўриқишдан вафот этганлиги ҳақида маълумотлар бор.

Ажаб дунё экан. Бировга «касалингиз йўқ экан» десангиз ҳам, у ишонмай остонада тураверади. Бир академик шунақа «бемор»га «кўзимдан йўқолинг, касалингиз бўлмаса мен нима қилай», деб юборган. Ана шундан сўнг «бемор» соғ эканига ишонган.

Кулфат, офат, ўлим маълумки киши кайфиятига ўткир салбий таъсир қилади. Юрак ёки мияни қон билан таъмин этувчи майда қон томирлар тўсатдан қисилиб, уларни ишдан чиқариб, қўйиши мумкин.

Психиканинг бардам бўлиши онгга, савияга боғлиқ. Гёте баландликдан қўрқарди. Демосфен дудуқ, Байрон эса, оқсоқ эди. Машаққатли машқлар туфайли бири чўққисевар, иккинчиси бийрон гапирадиган, учинчиси эса, текис юрадиган бўлган. Архимеднинг тиши оғриса, у математика билан шуғулланиб, оғриқни унутиб қўярди. Узоққа бормайлик: қўшнимиз Зулфия опанинг тиши оғриб турган эди, эшикдан армиядаги ўғли Неъматилла кириб келди. Тиш оғриғи таппа-тақ тўхтади. Она қувончи тиш оғриғидан устун чиқди. Бу ҳаммаси киши психикасининг ажиб сирларидандир.

Ҳаёт таъсирчан, киши психикаси хиссиётлар билан тўлиб тошган. Яхши қилиқ, хулқ-атвор зебо кўринади, киши дилини очади. Кўтаринки руҳ билан корхонага кириб келган кишида иш унумдорлиги баланд бўлади. Олимларнинг якдиллик билан исбот этишларича, **шароитнинг яхшиланиши, меҳнатни тўғри ташкил эта билиш, кўтаринки руҳий ҳолат, меҳнат унумдорлигини 12—20 фоиз оширади.**

Табассум киши онгида пайдо бўлган қуёшга ўхшайди, ярқ этиб чиқади-да, заҳни ҳам, ғамни ҳам орадан кўтаради. Натижада руҳият осмони мусаффо бўлади. Табассум туфайли руҳий, гармонал ва жисмоний, ижобий ўзгаришлар юз беради. Доим берк ва банд бош мия эшиклари табассумдагина ланг очилади. Худди ҳаво алмашинганидек асаб енгил тортади. **Шу сабабли самимий кулгидан сўнг фикр юргизиш осон блади, меҳнат қобилияти ошади. Табассумдан дам олган киши аввало дардга чалинмайди, бетоб бўлса тез орада соғайиб кетади, умри узун бўлади.**

Кулги қонда махсус кимёвий моддалар — анастатлар ҳосил қилади, юракни дадил уришга чорлайди. Нафас ҳам чуқурлашиб, қонни кислород билан таъминлайди. Натижада аъзолар фаолияти ортади. Овқат яхши ҳазм бўлади, ичаклар равон ишлайди. Кулги жағ, бўйин, кўкрак ва қорин мушакларини, қорин билан кўкракни ажратиб турадиган диафрагмани табиий ҳаракатга келтиради. Натижада томирларда қон ҳаракатга келади. Табассумдан сўнг мушаклар роҳати бошланади.

Кулги ажойиб нарса. Бир кулувдим, бир ботмон семирдим деб бекорга айтилмаган. Илгари дори-дармон ортилган от-аравадан кўра битта масхарабоз, ёки беш-олти дорихонадан битта цирк яхши дейишган. Кулги — саломатлик рамзи, фаровон турмуш кўзгуси. В. Маяковский таъбири билан айтганда: «Коммунизмда олий кулгу мактаблари бўлади».

Инсон психикасига таъсир кўрсатиш шифокорларимиз томонидан ҳам жуда ёрқин таҳлил этилган. Улар ажойиб психик ҳодисалардан беморларни даволаш мақсадида фойдаланмоқдалар. Жамият аъзолари ҳам доимо бир-бирларининг руҳини кўтариш, хушмуомалалик учун қайғуришлари лозим.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
З. ЭГАМБЕРДИЕВА,
медицина фанлари кандидатлари.

ОЛМАЛИҚ шаҳрида ёпиқ типдаги сузиш ҳавзаси фойдаланишга топширилди. Эндиликда сузувчилар ва сувга сакровчилар бутун йил давомида машғулотлар ўтказиш имкониятига эга бўлдилар. Бу ерда соғломлаштириш группалари ҳам машғулотлар ўтказмоқда. Ҳавза ҳузурида болалар, ёшлар спорт мактаби ҳам очилди. Унда 500 ўғил-қиз сув спорти турлари билан шуғулланмоқдалар.

Ушбу суратларда: сув спорти мактаби талабаларининг машғулотлари пайти.

Г. Пун, И. Чернов фотолари. (УзТАГ).

«АЛИФБЕ» БАЙРАМИ

ПОЙТАХТИМИЗДА Г И Г. Дмитров номли 9-ўрта мактабда анъанавий «Алифбе» байрами бўлиб ўтди. Мактабга ота-оналар, ветеран ишчилар, Улуғ Ватан уруши иштирокчилари меҳмон бўлиб келишди. Тантанали кечани Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Шарифа опа Риҳсиева очди.

Ҳар уччала биринчи синф ўқувчиларидан Фарҳод Шермуҳамедов, Мадина Аҳрорхўжаева, Равшан Бўриев, Ирода Аҳмедова ва бошқалар она-Ватан, Ленин, партия мавзуидаги шеърларни ёд ўқишди. «Алифбе» байрами сўнгида ота-оналар ва юқори синф ўқувчилари биринчи синф ўқувчиларига эсдалик совғалари топширишди. Кечанинг жонли ва қизиқарли ўтишида Инобат Тўранқулова, Ўғилой Пирназарова, Муборак Умарова каби ўқитувчиларнинг хизмати катта бўлди.

С. СУЛТОНОВ.

КУЛГАН ОДАМ ҚАРИМАС

БИР ХОТИН эрига нозу карашма қилган ҳолда эркаланиб деди:

— Жонгинам, бу йил биз денгиз соҳилидаги қайси курортга дам олишга борамиз?

— Унақа курортларнинг биронтасига ҳам боролмаймиз бу йил!—деди эри.— Қарзга ботиб кетдик, энди ўша қарзларимизни ўйлашимиз керак!

— Вой, қизиқ гапларни гапирасиз-а! — деди хотин пинак бузмай. — Ўша қарзларимизни денгиз соҳилида ўтириб олиб бемалол ўйлайверамизда!..

* * *

БОЛА дадасидан сўради:

— Ие, дада, нега телевизорда «Бу фильмни болалар кўрмаслиги керак!» деб ёзиб қўйишди?

— Ҳозир жим ўтириб томоша қилавер, сабабини кино тугагандан кейин ўзинг билиб оласан!— деди дадаси телевизордан кўз узмаган ҳолда.

* * *

ЕШИ улғайиб қолган бир киши ошнасига шикоят қилди:

— Мен ўғлимни ўқитиб врач қилгунча озмунча машаққат чекмадим. Бунинг мукофотига у мени боплаб жазолади!

— Ие, қандай жазолади? — таажжубланиб сўради ошнаси.

— Ичиш билан чекишни менга қатъиян таъқиқлаб қўйди!..

* * *

ТУН ярмида хотин тўсатдан эрини уйғотди.

— Хўш-хўш, нима гап? — деди эр уйқусираб.

— Аслида ҳеч гап йўғу лекин мен бир нарсага сира ям тушуна олмаяпман, — деди хотин.

— Нимага тушуна олмаяпсан, масалан?

— Арзимайдиган озгина маош олганингиз ҳолда бамайлихотир хурракни отиб ухлаётганингизга-да:..

* * *

ЭР хўрсиниб деди:

— Ниҳоят сен билан мен данғиллама уйга, дачага, «Жигули»га, гаражга, қимматбаҳо кийим-кечакка, мебелларга, қўша-қўша гиламларга, яна кўплаб ранг-баранг нарсаларга эга бўлдик!

— Ҳа, орзуларимиз ушалди ҳисоб, — деди хотин унга жавобан керилиб. — Хўш, энди нима қиламиз?

— Энди биз ҳам одамларга ўхшаб тўйиб овқатланишимиз мумкин, — деди эр яйраб керишатуриб.

* * *

БИР аёл врачга мурожаат қилиб деди:

— Доктор , менимча, сиз эримга нотўғри рецепт ёзиб берибсиз. Ҳар гал оғриқ тутганда бир рюмкадан коньяк ичасиз дебсиз, шундайми?

— Ҳа, шундай, — деди врач таажжубланиб. — Хўш, нима бўлди?

— Илгари кунига уни бир-икки марта оғриқ тутарди. Энди бўлса деярли ҳар соатда оғриқ тутадиган бўлиб қолди...

Тўпловчи Т. МАҲМУДОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

«ҚУРИҚ» МУҲОКАМАСИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми раиси ўртоқ Л. И. Брежнев қаламига мансуб «Қўриқ» асари бўлинмамиз жангчиларида катта қизиқиш уйғотди. Биз китобни сиёсий машғулотларда, хизматдан бўш пайтларда мукаммал ўқиб ўргандик. Сиёсий ходимлардан майор Савин ва старший лейтенант Науменколар асар муҳокамасини ташкил этишда катта ёрдам беришди.

Кўпчилигимиз армия хизматига чақирилиш олдидан колхоз ва совхоз далаларида меҳнат қилганмиз. Павлодарлик оддий солдатлар Пелнин, Петошин, Ўзбекистондан Абдураҳмонов, озарбайжон Аббосов ва бошқалар ўртоқ Брежневнинг эсдаликлари қалбларига нақадар яқин эканлигини изҳор қилишди. Асар муҳокамасидан сўнг бу йил хизматдан бўшаган бир группа солдатлар чўл ва қўриқларни ўзлаштиришга отланишга қарор қилишди.

Т. АЗИЗОВ,
Н-бўлинма.

КИНОЧИЛАР ЮТУҒИ

КОММУНИСТИК район кино ходимлари бир неча ҳафтадан бери келаси йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Улар планда белгиланган 8240 сеанс ўрнига 9364 марта кино намойиш қилдилар. Киномеханиклар 980 мингга яқин томошабинга маданий хизмат кўрсатишди. Бу ютуққа «Октябрь 50 йиллиги» кинотеатри киномеханиги В. Анишченко, Карл Маркс номли колхоз киномеханиги Д. Югай, «Политотдел» колхози киномеханиги В. Мун кабилар катта улуш қўшишди. Район кинолаштириш коллективи яна 8,6 минг сўмлик кино хизмати кўрсатиш учун курашмоқда.

И. ОДИЛОВ.

ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

Барча совет халқи ўнинчи беш йилликнинг КПСС XXV съезди қўйган улуғвор вазифаларини бажариш йўлида самарали иш олиб бораётган кунларда бизнинг ички ишлар бўлимимиз ходимлари ҳам халқ осойишталиги йўлида кеча-кундуз тинмай хизмат қилмоқдалар. Бу ишларда коммунистлар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Бўлимимиз партия ташкилоти ҳисобида 57 коммунист бор. Уларнинг ҳаммаси ўз олдиларига қўйилган вазифаларни сидқидилдан бажариб келяптилар. Яқинда бўлиб ўтган партия йиғилишида ҳам бу муваффақият мамнуният билан қайд қилинди.

Ходимларимиз орасида сиёсий-ғоявий, тарбиявий ишларни олиб бориш партия ташкилотимиз бюроси аъзоларига тақсимлаб берилган. Бюро аъзоларининг ҳар бири берилган топшириқларни қандай бажараётганлари тўғрисида бюро составы олдида вақти-вақти билан ҳисобот бериб турадилар.

Коммунистларимизнинг, партиясиз ходимларимизнинг аҳоли ўртасида муҳим тарбиявий иш олиб боришлари натижасида кейинги вақтларда шаҳримизда кўнгилсиз ҳодисалар сезиларли даражада камайди.

Бу ишларда бўлимимизнинг кекса ходимлари ёшларга устозлик қилмоқдалар. Кекса коммунист, милиция ветерани Қаҳҳор Хожиматов ана шундай мураббийлардан. Ёш, серғайрат коммунистларимиздан — «Жамоат тартибини сақлаш аълочиси» Б. Тошпўлатов, бўлим бошлиғи Р. Жўраев, М. Асқаров, Н. Ляхова, А. Қосимов, О. Муҳаммаджоновлар ҳам жиноятчиликни олдини олиш, ичкиликбозликка қарши кураш, болалар ва ўсмирлар орасида тарбиявий ишлар олиб боришда ўз куч ва ғайратларини аямаётирлар.

Бўлимимиздаги ҳар бир коммунистнинг мақсади — ўз бурчини виждонан бажариб, халқимиз осойишталигини аъло даражада сақлашдир. Бу — уларнинг Ватан олдидаги чин фарзандлик бурчи ҳисобланади.

А. ШОДИЕВ,
Олмалиқ шаҳар ички ишлар бўлими партия ташкилотининг секретари, милиция лейтенанти.

Газетамизнинг навбатдаги сони 17-декабрда чиқади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 18 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 да ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ
ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ДАВЛАТ «БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИ
М. АШРАФИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ
«ЯЛЛА» вокаль чолғу ансамбли, «НАВО» вокаль чолғу ансамбли; «САДО», «НАВРУЗ» эстрада коллективларининг

АРТИСТЛАРИ

ҳамда Тошкент хореография билим юрти ўқувчилари.

Дирижёрлар — СССР халқ артисти, Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги давлат мукофотининг лауреати Д. АБДУРАХМОНОВА; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Римда ўтказилган дирижёрларнинг халқаро конкурси лауреати З. ҲАҚНАЗАРОВ.

Концерт режиссёри — Ф. САФАРОВ.

Билетлар театр кассасида соат 11.00 дан сотилади.

Справкаларни 33-90-81 телефон номери бўйича олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети
Ленин, Октябрь революцияси ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги

206-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1978—79 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

дурадгорлар, енгил ва юк ташиш машиналарини ремонт қилувчи автослесарлар, слесарь-сантехниклар, бўёқчилар.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги 8—10-синфни битирган йигит-қизлар қабул қилинади. 10-синфни битирганлар ва Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар 65 сўм стипендия билан таъминланадилар (слесарь-сантехник ҳунари бўйича). Узоқдан келганларга ётоқхона берилади.

Билим юртини битирганларга аттестат берилади ва Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига юборилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ва ишлаб чиқариш даврида иш ҳақининг учдан бири билан таъминланадилар.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, автобиография, паспорт ёки туғилганлиги ҳақида гувоҳнома; медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка; ота-онасининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат (4х5 см.).

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар — 700128, Октябрь район, Хуршид кўчаси, 83-уй, 14 «э», 48-автобуслар, 10-троллейбус, 10, 23, 27-трамвайларнинг «Хуршид» бекати (Лабзак). Қабул комиссияси ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача ишлайди.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Вақт. 9.40 — Моҳир қўллар. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Т. Калинченко куйлайди. 11.00 — Гап мукофотда эмас. Ҳужжатли фильм. 11.50 Тонгги почта. 12.20 — Оламда нима гап? 12.35 Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 13.05 — Здоровье. 13.50 — «Москвичка» телевизион клуби. 15.00 — Капитан Немонинг сирли ороли. Кўп серияли бадиий фильм, 5-серия. 15.55 — Ҳайвонот оламида. 16.55 — «9-студия». Кўрсатувни В. Зорин олиб боради. 17.55 — Оперетталар саҳифаларида. 19.00 — «Известия» газетасининг соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Биз — Волгаданмиз. 22.30 — «Известия» газетасининг соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Файзуллаев концерти. 10.50 — Ўзбекистон спорти. 11.20 — Светофор. 12.00 — Ота-оналар университети. 12.30 — Нафосат оламида. 13.00 — Ўзбекистон, platform тележурнал. 13.20 — Кинокўрсатув. 17.35 — Санъат ғунчалари. 18.15 — Ёшлик. 18.50 — Здоровье. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари. 19.50 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Горький номли Фарғона музикали драма ва комедия театри артистларининг концерти. 21.30 — Вақт. 22.05 — Дала ишлари кундалиги. 22.20 — Якка-ма-якка. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.55 — Душанба кўрсатувлари.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 16/XII да Риголетто, 17/XII да Князь Игорь (12.00), Бир актли балетлар (19.30).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/XII да Ганг дарёсининг қизи, 17/XII да Уйланиш.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/XII да Олифта, 17/XII да Шаҳзода ва етим қиз, (12.00). Тошкентнинг нозанин маликаси (19.30), 18/XII да Гулбаҳор қани?

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА «Ўргатилган шерлар» аттракциони (ўргатувчи Ольга Борисова, 12, 16 ва 19.30).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН «А» КЛАССИНИНГ 1 ГРУППАСИДАГИ КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ХОККЕЙ

20—21 декабрь соат 19.00 да
УРИЦКИЙ НОМЛИ СПОРТ ҚЛУБИ (Қозон) — «БИНОКОР» (Тошкент)

24 декабрь соат 14.00
25 декабрь соат 19.00 да
АСК (Куйбишев) — «БИНОКОР» (Тошкент).

Билетлар марказий «Юбилей» спорт кассасида сотилмоқда.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

БИЗНИНГ АДРЕС 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 03814. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Д—2545.